

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej .. K 84—
za pol leta 42—
za četrt leta 21—
za en mesec 7—
za inozemstvo celoletno K 95—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 15—
za inozemstvo 20—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna pettivrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 1-20
uračni razglas .. po K 1-80
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
[Za]manjše oglas 59/9 mm K 4—
Poslano:
Enostopna pettivrsta K 3—
Ishaja vsak dan izveniški po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Nova odločitev o Koroški.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Pariz, 28. junija.

Ta teden je padla odločitev glede Koroške; sicer se je o koroškem vprašanju že večkrat kaj odločilo, in spet sprememba, a zdaj imamo vendar pred seboj arrangement, ki pride v pogodbo z Nemško Avstrijo.

Dne 23. junija je odredil Conseil suprême des Alliés, da se zona B (severno od Vrbskega jezera, Gline, Krke) zasede po nemških, zona A (južno od označenih črt) pa po jugoslovanskih četah.

Dne 25. junija je Conseil suprême sestavil določila za prehodni režim v času od trenutka, ko bo obveljala pogodba, do plebiscita.

Plebiscit se bo vršil 3 mesece po obveljavi pogodbe v zoni A, tri tedne pozneje v zoni B.

Čete se morajo v tej dobi v A in B rekrutirati na najpotrebnejše število, na njihovo mesto bo stopilo lokalno orožništvo.

Možiška dolina ne bo glasovala pri plebiscitu, ampak se definitivno prikloni takoj k državi SHS.

Koroško vprašanje je dozorelo do te rešitve po hudih diplomatskih bojih. Uganka je, da je moglo koroško vprašanje igrati toliko vlogo v Parizu in da so se prvi državniški in vsi eksperti tolikrat pečali z njim.

Danes se je vršila slovesna zgodovinska scena v Versailles-u: Nemci so podpisali mirovno pogodbo. Pristop so imeli člani posameznih delegacij samo v gotovem številu. Za državo SHS so podpisali delegatje Dr. Pasič, dr. Trumbič, dr. Vesnič. Nekaj slov. članov naše delegacije (dr. Rybář, dr. Starč, dr. Čok, dr. Vošnjak) so mogli tudi prisostvovati pri temu aktu.

Pariz je ves po koncu. Ravnokar izhajajo vsi časopisi v slavnostni obliki z napisom: »Le jour de la gloire... de la victoire! Vel Pariz je okinčan z nešteti zastavicami, ki so zelo okusno razvrščene po strehah, oknih, obzidju, vratih itd.

Na večer bo korakalo 8 vojaških godb po največjih bulevardih in mirovozi se bodo vršili povodi.

Toda vse to se godi dostojno in slovesno in Francozi napravljajo utis zelo resnega, samozavešnega, delavnega naroda, ki veruje v veliko bodočnost. — Ne vidimo veliko o tisti moralni propadlosti in degeneriranosti, o kateri je vedla nemška žurnalistika nam toliko pripovedovati.

„Sol Jugoslavije“.

Naš boj za zdravo in nekorumpirano javno upravo, ki smo ga zaradi našega ljudstva, našega uradništva in zaradi resnega položaja države započeli, je naletel pri stranki, ki ima te nekorektnosti in brezglavosti na vesti, na srdit odpor. Da se ta stranka tudi brani otročje, neločljivo in jecljajoče, ji menda nihče ne bo zameril. Naš odgovor zato ne more biti njej namenjen, temveč služi le naši javnosti v razmotrivanje, da spozna psihologijo in metode stranke, ki se imenuje »državotvorna«, »sol Jugoslavije« in slično, ter je v resnici pravcati anahronizem.

Mi smo v skrbi za zdravo upravo države obrazložili javnosti, da so ukrepi, ki jih je povzročil dr. Žerjav v Črnomlju, javnemu redu in državnemu življenju skrajno škodljivi in smo jih zato pobijali. »Slovenski Narod« bi moral, če bi vedel, kaj je njegova dolžnost pred javnostjo, dokazati, da so ti ukrepi bili pametni in korektni. Namesto tega govori o »uršulinkah«. Če smo ugotovili, da je dr. Žerjav kot član vlade »interveniral« preko glave deželne vlade, to se pravi za hrbtom svojih kolegov v Belgradu, in označili to za grobo netaktnost in težak pregrešek proti interesom naše dežele, bi moral »Narod«, če bi vedel, kaj je njegova dolžnost do javnosti, dokazati da je to korektno in koristno. Namesto tega konstatira in se pritožuje, da napadamo dr. Žerjavo. Tega vendar ni treba dokazovati. Misli morda »Slovenski Narod«, da homo ob usodeplnih napakih v upravi napadali namesto krivcev uradne štampilje in uradne spise! Vsak politični analfabet mora vendar razumeti, da napadamo dr. Žerjavo kot nosilca javne oblasti in državne uprave in ne kot zasebnika. Dr. Žerjav kot privatnik nas prav v nobenem oziru ne more brigati. Mi govorimo o težkih upravnih pregreških v Črnomlju, »Narod« govori o radikalcih, o nekem Slokarju, o političnih stolicah in o gnolobi po občinskih zastopih ter dokazuje, da je minister za prehrano odgovoren za resort notranjega ministra.

Tako zmedenega in histeričnega zagovora ni brala še zlepa slovenska javnost. K sreči tega, kakor rečeno, »Slovenskemu Narodu« ne vzame nihče v zlo. Vse skupaj je primitiven poskus, zabrisati dejanski stan in odvrniti pozornost javnosti od stvari, za katere tu v prvi vrsti in izključno gre. Vse skupaj se odkrije kot špekulacija na nerazsodnost in zvodljivost malomeščanskega »Narodovega« bralstva. Zato so ta »dokazovanja« pravcata žali-

tev za pristaše J. D. S. Če bi bilo v teh somišljenikih kaj časti in ponosa, bi morali prav energično odkloniti tako sramotjenje njih inteligentnosti.

In stranka, ki razpolaga s tako klavnim rezervoarjem političnih idej, si upa še vslikniti, da se v njenih »vrstah zbira, kar je med narodom najboljše po inteligenci, po veljavi in po volji, delati v državi, da postane zgradba trdna«.

Ta zavest, ki je tem bolj napeta in tem večja, čim manjša je resnost stranke, je najočividnejši znak vseh onih meščanskih strank, ki so v Evropi s svetovno vojsko bile poražene. Vse te stranke so se proglaševale »za hrbtenico države«, zahtevale v državi »močno in železno roko«, se napenjale, ropotale, delale neznanski šum in se končno sesedle kakor prazna vreča. Zato odgovarja popolnoma psihologiji te J. D. S., da se udarja po prsih: »S ponosom se zavedamo, da smo demokrati, sol Jugoslavije.«

Dr. Ivan Knific:

Kako razdelimo mandate po proporcionalnem volilnem redu.

Ministrstvo za konstituantno je izdelalo načrt za novi volilni red. Odločilo se je za proporcionalni način volitev »po računski metoda d'Hondta«, ki ga sociologi smatrajo za najpravičnejšega in najdemokracijejšega. Proporcni volilni sistem je bil doslej v navadi v Belgiji, na Danskem, na Norveškem in v nekaterih švicarskih kantonih; bilo je pa tudi že dokaj mest, ki so volila občinski zastop po tem načinu. Ljubljana si je 23. aprila 1911 potom proporca izvolila 45 mestnih svetovalcev, ki so jih razdelili tako, da je NS dobila 23 sedežev, SLS 14, Nemci 7, socialisti 1.

Na prvi pogled se nam zdi, da se mandati po tem volilnem redu razdeležo enostavno. Recimo, da je treba voliti 30 odbornikov. Stranke A, B, C, D oddajo veljavnih glasov 2080, 1440, 800, 480. Seštejemo pravilne glasovnice (4800), delimo s številom mandatov (30) in izvemo, koliko glasov odpade na enega kandidata. S tem »volilnim številom« delimo glasove, ki so jih volilci oddali posameznim strankam, in prisodimo stranki A 13, B 9, C 5, D 3 mandate.

Tako gladko pa se delitev nikdar ne izide, vedno ostane še nekaj glasov. Pojasnimo s primerom! Štiri stranke tekmujejo za 10 mandatov in oddajo glasov: A 4544,

B 2708, C 1850, D 898; število veljavnih glasovnic 10.000; za en mandat se zahteva 1000 glasov; prisodimo stranki A štiri, B dva, C enega, D nobenega poslanca. Ostali so še trije mandati; komu naj jih prisodimo? Dasi je proporcionalni volilni red preprost, vendar je včasih težko, mandate tudi pravično razdeliti. Izumili so v ta namen posebne »računske metode«.

Prvi se je lotil tega problema Anglež Hare. Sklepal je tako-le: Če moramo razdeliti deset mandatov, ni treba, dabi kandidat prejel desetino vseh glasov, zadostuje, če jih doseže enajstino + enega; matematično je izključeno, da bi več kot deset kandidatov prejelo po toliko glasov. V našem primeru delimo 10.000 z 11, kvocientu 909 pridenemo še en glas, 910 je »volilno število«; delimo zaporedoma 4544, 2708, 1850, 898 z 910 in prisodimo strankam: A štiri, B dva, C dva, D nobenega mandata. Ostala pa sta nam še dva mandata; komu jih podelimo? Harova metoda ima to napako, da večinoma preostane eden, dva ali celo več mandatov. — Občinski volilni red za Ljubljano določa v § 47.: »Skupna vsota veljavno oddanih glasovnic se deli z za eno pomnoženim številom občinskih svetovalcev. Tako dobljeno število je zvišati na prvo večje celo število. To je volilno število. Nato se dele z volilnim številom števila na posamezne liste (= stranke) se glasečih glasovnic. Dobljeno celo število pokaže, koliko občinskih svetovalcev pripade vsaki posamezni listi.«

Da razdelež »preostale mandate«, so zopet izumili več metod. 1. Najradikalnejša metoda pravi: Stranka, ki je dosegla največ glasov, naj prevzame tudi največ odgovornosti; zato naj se vsi preostali mandati navržejo tej stranki. Po tej metodi bi dobila stranka A šest mandatov, B dva, C dva, D nobenega. 2. Zmerno radikalna metoda prisoja prvi preostali mandat oni stranki, ki je dosegla najmočnejši stranki, drugi mandat oni stranki, ki je dosegla drugo najvišje število glasov itd. V našem primeru bi dali stranki A 5 poslancev, B tri, C dva, D nobenega. 3. Onim, ki hočejo biti popolnoma »objektivni«, se ta dva načina ne zdita pravična; zahtevajo, da upoštevamo one stranke, ki jih dobimo pri deljenju z volilnim številom, in prisodimo prvi preostali mandat oni stranki, kateri je ostalo največ glasov, drugi mandat drugemu najvišjemu ostanku itd. Če v našem primeru delimo 4544, 2708, 1850, 898 s številom 910, dobimo zaporedoma ostanke 904, 888, 30, 898; prvi preostali mandat prisodimo torej stranki A, drugega pa stranki D; poslancev torej dobe: A pet,

LISTEK.

Antek,

Poljsko napisal Boleslav Prus.

Antek se je rodil v vasi nad Vislo.

Vas je ležala v mali dolini. Od severa so jo obdajali strmi hribi, porastli z borovim lesom a od juga gubasti griči, pokriti z leščevjem, trnjem in glogovjem. Tam so najglasnejše prepevali ptiči in tja so najbolj pogosto prehajali otroci iz vasi nabirat lešnike in stikat za gnezdi.

Če si postal sredi vasi, se ti je zdelo, da oba pasova hribov hitita v dalji drug k drugemu, da bi se združila tam, kjer jutraj vstaja sonce. Ali to je bila le prevara; za vasjo je namreč ležala med hribi dolina, vsa pokrita z zeleno travo; mala rečica jo je delila v dva dela.

Tam se je pasla vaška živina, tja so hodile zvečer tenkonoge štokrle loviti žabe.

Na zahodni strani vasi si videl visoko bregovje; za bregom je tekla Visla, za Vislo so se dvigala zopet visoka peščena pobočja.

Vsaka kmečka hiša pokrita s pisano slamo, je imela vrtiček, na vrtu češplje, a izmed teh je štrlel dimnik, ves črn od saj in dolga lestva na strehi. Te lestve so vpegljali šele pred kratkim in ljudje so mislili, da bodo te bolj branile hišo pred ognjem, kakor na nekdaš štokrha gnezda. Tudi

takrat, kadar je gorelo kako poslopje so tako mislili; čudili so se zelo, ali na rešitev ni mislil nihče.

»Očitno je, da je Bog pripustil nesrečo nad tega gospodarja« — so govorili med seboj. »Pogorel je, čeprav je imel novo lestvo, in kljub temu, da je plačal kazen za staro, kjer so bile polomljene stopnje.«

V taki vasi se je rodil Antek. Položili so ga v nepobarvano zibel, v kateri so zibali že umrlega bratca, in spal je v nji dve leti. Potem je prišla na svet sestra Rozalija, zato ji je moral odstopiti prostor in se preseliti kot odrasla oseba — na klop.

To leto je zibal sestro — a celo naslednje je že ogledoval svet. Enkrat je pal v vodo, drugič ga je pretepel z bičem mimorezeči voznik, ker bi bil kmalu prišel konjem pod noge, a tretjič so ga psi tako ogrizli, da je dva tedna ležal na peči. Doživel je tedaj precej. Zato mu je v četrtem letu podaril oče svoj suknjeni jopič s svetlimi medenimi gumbi in mati mu je dovolila, da je pestoval sestro.

Ko mu je bilo pet let, so ga že porabili za delo. Moral je pasti svinje. Ali Antek ni kaj preveč pazil nanje, temrajši je gledal tja onostran Visle, kjer je izza apnenega bregovja gledalo nekaj visokega, črnega. Zdelo se je, kakor da prihaja od leve strani izpod zemlje, gre kvišku in pada na desno. Za tem prvim je šlo drugo, tretje, ravno tako črno in visoko.

Med tem so svinje po svoji navadi za-

šle v krompir. Zato se je mati tako spozabila nad Antkovim jopičem, da deček dolgo ni mogel ujeti sape. Toda ni imel jeze v srcu, kajti bil je dober otrok; izkričal se je in vprašal mater:

»Mati kaj hodi tako nekaj črnega tam za Vislo?«

Mati je pogledala v smeri Antkovega kazalca, pristonila roko nad oči in odvrnila:

»Tam za Vislo? Ali ne vidiš, da hodi mlin na veter. A drugič mi pazi na svinje, ker sicer te s koprivami namazem.«

»Aha, mlin na veter! — A kakšen mož je to, mati?«

»Neumnež!« — je rekla mati in hitela po svojem delu. Kje je imela čas in razum, da bi pojasnila Antku, kaj je to, mlin na veter.

Ali mlin na veter ni dečku dal miru. Antek ga je videl tudi ponoči v sanjah. Radovednost se je tako globoko zapičila otroku v srce, da se je nekega dne ukradel do splava, ki je vozil ljudi na drugi breg in splaval na Vislo.

Pripeljal se je na drugi breg in splezal na vapneno pobočje ravno na onem mestu, kjer je stal napis, da je tam prepevedano hoditi — in gledal mlin. Bila je to hiša, tanka kakor zvonik, le da ni bila tako lepa in tam, kjer je v zvoniku lina, so bile tu velike perutnice, postavljene navskriž. V začetku ni mogel pojmovati — zakaj to, zakaj ono? Ali takoj so mu pastirji pojasnili stvar in vedel je vse. Najprej to: na krila diha veter in jih vrti ka-

kor liste. Potem, da se v mlinu melje žito na moko in nakoncu, da pri mlinu stanuje mlinar, ki tepe ženo in je tako moder, da ve, kako se iz kašč preganjajo podgane.

Po tem poučnem potovanju se je Antek vrnil po isti poti domov. Prevozniki so mu za svoj krvavi trud navili ušesa, mati jih mu je tudi dala malo po suknjeni kamizoli — a nič za to: Antek je bil zadovoljen, da je potolažil svojo radovednost. Čeprav je moral lačen spat, je sanjal celo noč, in to: o mlinu, ki melje žito, o mlinarju, ki pretepa ženo in preganja podgane iz kašč.

Ta mali dogodek je odločilno vplival na celo življenje dečka. Od tega časa je od jutra do večera izrezaval kose lesa in jih pokladal navskriž. Potem si je izrezljal stebre, poizkušal, sestavljal, popravljati — in končno v resnici postavil mal mlinček, ki se mu je ravno tako obračal v vetru, kakor oni za Vislo.

To je bilo veselje! Sedaj je Antku manjkalo le še žene, ki bi jo pretepal in bil bi pravi mlinar! Do desetega leta je izgubil štiri kuhinjske nože, toda ustvaril je z njimi čudovite reči. Delal je mline, plotove, lestve, vodnjake, in naposled celo hišice. Ljudje so pravili materi, da bo iz Antka ali velik mojster ali velik nepridiprav.

Med tem se je rodil še en brat, Vojteh; sestra je odrasla, a očeta je zmečkalo drevo v lesu.

Z Rozalijo je bilo zelo lahko. — Dekletce je pozimi pometalo izbo, nosilo

B dva, C dva, D enega. (Ljubljanski volilni red je prvotno delil preostale mandate po drugem načinu. Ko so pa 1. 1911. po tem načinu prisodili menda kar tri preostale mandate narodnonapredni stranki, v vsakem volilnem razredu po enega, in je NS v mestnem svetu dosegla absolutno večino, je deželni zbor naknadno spremenil § 48. vol. reda in določil, da se v bodoče preostali mandati razdele po tretjem načinu, po »metodi največjih ostankov«.) 4. Mnogim so se smilile stranke, ki pri volitvi niso dosegle nobenega mandata. V našem primeru je stranka D oddala znatno število 898 glasov in vendar ji niso prisodili nobenega poslanca. Zato so predlagali: Preostali mandati naj se razdele med stranke, ki nimajo še nobenega. Po tej metodi bi dobila stranka A štiri mandate, B dva, C dva, D enega in kaka neznatna stranka E tudi enega. Dasi je ta metoda na videz demokratična, bi vendar povzročila preveliko razcepljenost. Ob volitvah bi nastopilo brez števila strank, ki bi se tolažile: Čeprav ne dosežemo veliko glasov, morebiti pa vendarle kaka drobtina z mize bogatinov odpade tudi na nas, da dosežemo vsaj preostali mandat.

Vsaka izmed teh metod ima dobre, pa tudi slabe posledice, vsled česar nas nobena popolnoma ne zadovolji. Belgijec Viktor d'Hondt pa je izumil način, ki je sicer bolj zamotan kot Harov, ki pa z gotovostjo prepreči »preostale mandate«. Računimo tako-le: Napravimo si tabelo. V prvo vrsto zapišemo zaporedoma število glasov, ki so jih prejeli posamezne stranke; pod ta števila zapišemo v drugo vrsto polovice teh števil, v tretjo vrsto tretjine, v četrto vrsto četrtine itd. V našem primeru:

4544,	2708,	1850,	898,
2272,	1354,	925,	449,
1514,	902,	616,	299,
1136,	677,	462,	224,
908,	541,	370,	179,
757,	541,	308,	149 itd.

Razvrstimo ta števila po velikosti: 4544, 2708, 2272, 1850, 1514, 1354, 1136, 925, 908, 902... »Volilno število« določimo tako-le: Če je oddati dva mandata, vzamemo drugo število po velikosti, za tri mandate tretje, za štiri četrto, za deset mandatov deseto število, v našem slučaju 902. Števila prve vodoravne vrste delimo z volilnim številom; kvocient nam pove, da moramo prisoditi stranki A pet mandatov, B tri, C dva, D nobenega.

Za vajo še en primer. Mislimo si, da bi za volitev v konstituanto cela Kranjska tvorila eno volilno okrožje, ki naj izvoli 16 poslancev. Stranke oddajo veljavnih: A 121.000, B 73.000, C 31.000, D 13.000. Stavimo tabelo:

121.000,	73.000,	31.000,	13.000,
60.500,	36.500,	15.500,	—
40.333,	24.333,	10.333,	—
30.250,	18.250,	—	—
24.200,	14.600,	—	—
20.166,	12.166,	—	—
17.285,	—	—	—
15.125,	—	—	—
13.444,	—	—	—

Šestnajsto število po velikosti je 13.444; s tem volilnim številom delimo števila prve vodoravne vrste in prisodimo strankam: A 9 mandatov, B 5, C 2, D nobenega. Deljenje s tako velikimi števili je zamudno, je pa tudi nepotrebno. Preštujemo, koliko števil v kaki navpični vrsti je večjih od volilnega števila; če vklju-

čimo še volilno število, nam tabela sama pokaže, koliko mandatov dobi kaka stranka. Vsakomur pa je tudi jasno, da po tej metodi ne more preostati nikak mandat. Kaj pa bi morali storiti, ko bi volilno število stalo v dveh navpičnih vrstah? V tem slučaju bi odločile decimalke. Ko bi se pa tudi te popolnoma ujemale, kar je seveda praktično skoraj nemogoče, bi odločil žreb.

Hondtova metoda je preprosta in jasna. Morebiti bi se komu zdelo, da ni povsem pravična, ker stranka D v obeh primerih ni dosegla nikakega mandata, dasi je zbrala precejšnje število glasov. Nasprotno pa moramo tudi d'Hondtu priznati kot vrhino, da prepreči razcepljenost v premajhne stranke.

Eno napako ima pa d'Hondt vendarle. Če je treba razdeliti mnogo mandatov, postane tabela preobširna. Zato pri občinskih volitvah z velikim številom odbornikov najprej uporabljajo Harovo metodo in šele preostale mandate razdele po d'Hondtu.

Slovenci in Slovenke.

Največje zanimanje in živahno delavnost oblasti, kakor tudi zasebne dobrodelnosti, tvori skrbstvo za ubožne vojne pohablence in svojece onih, ki so padli v vojni.

V Sloveniji imamo okrog 50.000 vojnih poškodovancev in še več vdov in sirot, ki objujokuje svoje drage, ki so ostali na bojnem polju.

Dokler se potom parlamenta ne rešijo novi zakoni o vojaški preskrbovalnini, ne morejo pristojne oblasti poljubno prejeti sedaj še obstoječih, toda času neprimernih zakonov.

Kaj pa naj začne za delo popolnoma nezmožen, oženjen invalid z 90 K na mesec; kako naj izhaja vojakova vdova, ki ima pet nepreskrbljenih otrok z le 29 K pokojnine na mesec?

Dolžnost nas vseh je, da te nedostatke nemudoma odstranimo, da omilimo bedo vojnih žrtev; oni, ki so v vojni toliko pretrpeli, upravičeno pričakujejo naše pomoči.

Zato prosim vsa županstva, župne urade, šolska vodstva, društva in korporacije, da v praznovanje Vidovega dne prirede sporazumno v vseh mestih, trgih in občinah Slovenije

dne 6. julija 1919

CVETLIČNI DAN

v prid vojnim invalidom, vdovam in sirotam padlih ali umrlih vojakov.

Pomagajmo in dajmo toliko, kolikor moremo. Z veseljem podpirajmo tiste rezeže, ki so v največji bedi, ki jih muči lakota in trpljenje, ki že skoraj obupavajo.

Slovenci in Slovenke! V teh težkih časih, ki so se nam vsilili proti naši volji, pokažimo smisel za skupnost, spolnujmo pravo ljubezen do bližnjega, da olajšamo gorje, katero je povzročila svetovna vojna.

Kar storimo vojnim pohablencem in svojem padlih, je le skromen znak hvaležnosti, katero jim dolgujemo.

Skrbel bom za to, da se bodo vsa darila porazdelila med najpotrebnejše.

Organizacijo cvetličnega dneva po posameznih krajih pa prepustim županstvu, župnim uradom in šolskim vodstvom; vsa društva in korporacije prosim, da pri tem sodelujejo. Nabiralcu denarja naj imajo legitimacije, da se izključi vsa-

Andrej je puhnil dim iz lesene pipice in rekel:

»Naj bo sramota, a drugega sveta ni.«
Potem se je obrnil do Antke, ki je sedel pri klopi na tleh in ga vprašal.

»No, povej, nepridiprav, — kaj hočeš biti? Gospodar ali mojster?«

A Antek na to: »Delal bom mline, ki meljejo žito...«

Tako je odgovarjal vedno, čeprav so zmajevali nad njim. Imel je že deset let, ko je nekoč osemletna sestra Rozalija močno onemogla. Morala je v posteljo, a drugi dan se ni več zavedla. Telo ji je bilo vroče, oči blodne, in govorila je o čudnih rečeh. Mati je spočetka mislila, da se je dekle pritajilo, zato ji je dala par krepih pod rebra. A ker to ni pomagalo, jo je pomočila z vročim kisom, a drugi dan napojila pelin z žganjem in ga ji navežala. Vse zastoj — celo slabše, ker po žganju so se pokazale na deklici modre pege. Tedaj je vdova premetala vse cunje, ki so bile v skrinji in omari, zbrala šest grošev in poklicala na posvet veliko zdravniško Gregorjevo.

Modra baba si je resno ogledala bolnico, opljuvala ves pod okoli nje, pomazala jo celo z mastjo, ali — tudi to ni pomagalo.

Tedaj je rekla materi:

»Zakurite za peko, matil Dekle se mora dobro spoštiti, potem ji odleže.«

Vdova je zakurila v peč, pograbila žerjavico in čakala nadaljnih ukazov.

(Dalej.)

ka zloraba. Prosim, da se pošlje nabrani denar podpisanemu poverjeništvu v Ljubljani.

Uspeh bo objavljen v vseh dnevnikih. V Ljubljani, dne 30. junija 1919.

Deželna vlada za Slovenijo,
poverjeništvu za socialno skrb.

Poverjenik:
Prepeluh m. p.

Iz Italije.

Italijanski ministrski svet.

LDU Trst, 29. junija. »Il Resto del Carlino« objavlja brzojavko iz Rima glede zadnjega ministrskega sveta, ki se je vršil včeraj popoldne in katerega so se udeležili vsi ministri. Ministrski svet se je bavil s posameznimi programi, ki jih je postavilo vsako ministrstvo za politično, gospodarsko in finančno delovanje nove vlade. Obsežno se je razpravljalo o vprašanju dražnje, nadalje je ministrski svet proučil vprašanja o raznih potrebnih reformah, o katerih bo govoril ministrski predsednik v svojih vladnih izjavah v seji zbornice poslancev. Določilo se je tudi, da bo parlament zopet odprt 6. ali 19. julija. V svojih izjavah, ki jih bo ministrski predsednik Nitti podal v parlamentu, se bo bavil v glavnem z notranjim položajem, ker je o mednarodnih vprašanjih razpravljal že minister za zunanje zadeve Tittoni v senatu. Vsekakor pa bo ministrski predsednik v kratkih potezah informiral parlament o politiki, ki jo bo zasledovala v Parizu nova italijanska delegacija in dodal tem pojasnilom še zadnje vesti o mednarodnem položaju, ki mu jih bo doposlal minister Tittoni. Glede odprave cenzure je sklenil ministrski svet, odgoditi razpravo za prihodnji sestanek.

Novi italijanski delegati odpotovali v Pariz.

LDU Trst, 29. junija. Italijanski listi poročajo, da so novi italijanski delegati za mirovno konferenco Tittoni, senatorja Scialoja in Maggiorino Ferraris ter senator Marconi odpotovali 28. t. m. jutraj v Pariz. Delegat Crespi in glavni tajnik italijanske mirovne delegacije, De Martino, se nahajata že v Parizu.

Isti listi prinašajo brzojavko iz Pariza od 28. t. m. zvečer, da kitajska delegacija ni podpisala mirovne pogodbe.

Demobilizacijski načrt v Italiji.

LDU Trst, 28. junija. Posebni telegram tukajšnjega »Il Lavoratore« iz Rima od 27. t. m. pravi, da zagotavljajo oficijozne informacije, da je vlada že ukrenila glede demobilizacijskega načrta. V prihodnjem mesecu juliju bodo odpušteni letniki 1889, 1890, 1891 in 1892, v avgustu letniki 1893, 1894, 1895, tako da ostanejo pod orožjem le letniki 1896, 1897, 1898 in 1899. Javlja se tudi, da namerava vlada odpustiti sinove-edince, ki nimajo očeta. Nasproti tej vesti piše »Giornale d'Italia«, da so glasom njegovih informacij s pristojnega mesta vse take vesti prezgodne in brez dejanske podlage.

Zveza med Italijo in Nemčijo.

LDU Trst, 28. junija. »Il Lavoratore« prinaša brzojavko iz Milana od 27. t. m., da so prejeli švicarski listi vesti iz Berlina, glasom katerih polaga Nemčija vse svoje nade v bodoče prijateljstvo z Italijo, prijateljstvo, ki bi moralo bolj učinkovito nadomestiti bivšo trozvezo.

Mirovni posvet.

Podpis mirovne pogodbe.

LDU Lyon, 29. junija. (Brezlično.) »Temps« poroča naslednje podrobnosti o podpisu miru: Ceremonija podpisa miru se je izvršila na zelo priprost način; na versailleškem gradu ni bilo nobenih posebnih okrasov. Zjutraj so overili pooblastila nemških delegatov, ki so bili popolnoma v redu. Ob 14. uri 30 minut je dospel Clemenceau in zasedel ob glavni mizi svoje mesto kot predsednik. Takoj nato je vstopil predsednik Wilson, katerega so navzoči pozdravili z diskretnim ploskanjem. Stični je roko Clemenceauju in najuglednejšim članom raznih delegacij ter se vsedel ob desni francoskega ministrskega predsednika. Tedaj je republikanska straža, ki je bila postavljena pred pregrado za častnikarje, odstopila. Ob 16. uri 10 minut je ob napeti tišini vstopila petorica nemških pooblaščenec, katere je uvedel v dvorano starosta podvornikov ministra za zunanje stvari, in ki so zasedli svoja mesta ob koncu mize poleg japonskih delegatov.

Bilo je ob 16. uri 15 minut, ko je predsednik Clemenceau vstal in otvoril sejo. Nato je imel kratek nagovor, kjer je izvajal v glavnem naslednje: »Med vladami aliiranih in asociiranih držav ter nemško vlado je dosežen sporazum. Besedilo, katero se vam bo predložilo v podpis, je popolnoma enako onemu, ki je bilo izročeno nemškemu gg. delegatom. Prišel je trenutek,

ko je treba izmenjati podpise. Iz teh podpisov izvira nepreklicna obveznost, izpolniti pošteno, zvesto in brez pridržka vse dolžnosti, ki jih nalaga mirovna pogodba. Čast mi je torej, pozvati gg. delegate, ki predstavljajo vlado nemškega cesarstva, da blagovolijo podpisati.« Tedaj so se nemški pooblaščenec dvignili s svojih sedežev, pristopili k mali mizi sredi dvorane, na kateri je ležal izvod mirovne pogodbe, ter podpisali dokument drug za drugim. To se je izvršilo brez najmanjšega pripetljaja. Nato so podpisale pogodbo posamezne delegacije vseh aliiranih in asociiranih držav po vnaprej določenem redu.

Podpisovanje je bilo končano ob 16. uri 45 minut. V tem trenutku so se začeli prvi strelji salve iz topov; 101 strel je označil, da je mir sklenjen. Nato je povzel besedo zopet Clemenceau, ki je slovesno proglasil, da je mir med aliiranimi in asociiranimi državami sklenjen, ter zaključil sejo.

Nemški delegati odpotovali iz Pariza.

LDU Lyon, 29. junija. (Brezlično.) Z nemškima pooblaščenecema, ki sta podpisala mirovno pogodbo, dr. Hermanom Müllerjem in dr. Bellom, je odpotovala v soboto zvečer večina članov nemške delegacije iz Versaillesa. Sedanji načelnik nemške mirovne delegacije, von Maniel, odpotuje iz Versaillesa v ponedeljek jutraj v spremstvu precej številnega osebja delegacije. V Versaillesu ostane samo še delegat von Lersner in kakih dvajset tajnikov ter strojepiscev.

Zadnje delo sveta četverice.

LDU Lyon, 29. junija. (Brezlično.) Preden se je svet četverice razšel, je v svoj zadnji seji, ki jo je imel v soboto v Versaillesu, izdelal finančne in gospodarske klavzule za mirovno pogodbo z Nemško Avstrijo.

Novi člani sveta desetorice.

LDU Lyon, 30. junija. (Brezlično.) Člani novega sveta desetorice, ki bo začel poslovati v ponedeljek, so: za Francijo Clemenceau in Pichon, za Ameriko Lansing in polkovnik House, za Veliko Britanijo Balfour, lord Milner in Bonar Law, za Italijo Tittoni (čigar prihod v Pariz pričakujejo v nedeljo popoldne) in najbrž tudi Marconi, za Japonsko pa Makino in Chinda (?).

Naloga sveta desetorice.

LDU Lyon, 29. junija. (Brezlično.) Kljub temu, da je mir podpisan, čaka svoje razrešitve še cela vrsta važnih vprašanj. Treba jih bo vzeti v pretes, kljub odhodu Wilsona in Lloyd Georgea. V ponedeljek bo pričel poslovati zopet svet desetorice, ki je moral že pred tremi meseci odstopiti svoje mesto svetu četverice in ni igral od tedaj nobene odločilne vloge več. Njegova naloga bo sedaj, razrešiti še preostale probleme, kakor na primer izvršitev določeb mirovne pogodbe z Nemčijo in določitev definitivnih mirovnih pogojev, ki se bodo naložili Nemški Avstriji, Turčiji in Bolgariji.

Odškodnina Belgiji.

LDU Lyon, 28. junija. (DunKU. — Zakasnelo.) Aliirane in asociirane države so ugodile želji Belgije, da bi dobila takoj izvesten del odškodninske vsote, ki jo mora plačati Nemčija. Sklenile so, nakazati zaenkrat Belgiji 500 milijonov dolarjev od prvega nemškega naplčila. Ta ukrep je smatrati za neposredno posledico Wilsonovega potovanja v Belgijo, kjer ga je kralj Albert preveril o absolutni upravičenosti te zahteve.

Odškodnina za potopljene nemške ladje.

LDU Versailles, 24. junija. (DunKU. — Zakasnelo.) »Journal« poroča, da se je svet četvorice v včerajšnji seji bavil z dogodom v Scapa Flowu, ki se mu pripisuje velika pomembnost. Kakor piše »Echo de Paris«, zastopa svet četvorice soglasno mnenje, da se mora za potopitev ladij zahtevati od Nemčije poravnava škode.

Razna poročila.

Korošci za zasedbo Celovške kotline po Italijanih?

LDU Trst, 29. junija. »Corriere della sera« javlja iz Curiha od 27. t. m., da je general Segre po svojem povratku na Dunaj s Koroške izjavil, da je koroško prebivalstvo izrazilo željo, da bi, kakor se je to zgodilo v beljaškem ozemlju, tudi Celovško kotlino zasedle italijanske čete, ki so si s svojim vpludnim in korektnim ravnanjem znale pridobiti splošno simpatijo.

LDU Trst, 29. junija. Italijanski listi poročajo, da je nemško-avstrijska delegacija na mirovni konferenci protestirala proti sklepom mirovne konference glede zasedbe Celovca.

Kdo bo poveljnik reških čet?

LDU Trst, 28. junija. Italijanski listi poročajo: Kapitan in pesnik Sem Benelli, ki je bil izvoljen za poveljnika prostov-

vodo in znalo celo napraviti močnik. Poleti so poslali oba z Antkom k živini, ker deček, ki se je pečal samo z izrezavanjem, ni nikoli dovolj pazil. Veliko so ga tepli, prosili, jokali nad njim, deček je kričal, obetal, jokal z materjo, a delal je po svoje in živina je vedno zašla v škodo.

Odkar je sestra z njim pasla, je bilo bolje; on je rezal, a ona je pazila na živino.

Velikokrat je mati v žalosti vila roke pred starim botrom Andrejem, ko je videla, da ima dekle več razuma in skrbi kakor Antek, čeprav je mlajša.

»Kaj naj počnem, reva, s tem Antkom — ni naše rodbine. Ne dela ne doma, ne meni se za živino zunaj, le z lesom se peča, kakor bi ga bilo obsedlo. Ne bo iz njega niti hlapec, kaj še gospodar; samo v škodo bo ljudem in v smeh, Bogu pa v zameri!«

Andrej, ki je v mladih letih delal pri brodarjih in videl precej sveta, je potolažil žalostno mater takole:

»Da bi bil kdaj dober gospodar, je zastoj, ker nima razuma za to. Zato bi ga bilo dobro dati najprej v šole, a pozneje h kakemu mojstru. Nauči se iz knjig, kar je potreba, navadi se rokodelstva, in če se ne pokvari, bo lahko živel.«

Na to je vdova še vedno vila roke in odgovorila:

»Oj, boter, kaj mi poveste! Ali ni sramota, da bi se gospodarski otrok učil rokodelstva in pozneje delal po hišah?«

voljnih čet za Reko, je odklonil to naloge, rekši, da je vzlic temu vedno pripravljen sodelovati z italijanskim narodnim svetom za dobrobit Reke »Italianissime«. Domneva se, da bo mesto njega imenovan za poveljnika teh čet italijanski general, vendar se izključuje, da bi mogel to biti Peppino Garibaldi.

Grozovitosti v Budimpešti.

LDU Bukarešta, 29. junija. (ČTU) Rumunski dopisni urad »Dacia« poroča: Vsled številnih poročil o mažarskih grozovitostih proti meščanom v Budimpešti, zlasti proti rumunskim državljanom, je poslala rumunska vlada francoskemu vrhovnemu poveljstvu, čegar odredbi se je pokorila in ustavila sovražnosti proti Mažarom, nastopno brzojavko: Dogodki v mažarskem glavnem mestu so francoskemu vrhovnemu poveljstvu zadostno znani. Rumunska vlada je bila obveščena, da so grozovitosti proti rumunskim državljanom v Budimpešti nepopisne, vsled česar prosi francosko vrhovno poveljstvo, naj odredi, da se preneha teror budimpeštanske vlade napram prebivalstvu, ker bi v nasprotnem slučaju bila rumunska vlada prisiljena k protiodredbam, ne glede na to, da ne more prevzeti odgovornosti za držanje rumunske vojske ob Tisi, ki hoče sama napraviti red v Budimpešti.

LDU Budimpešta, 26. junija. (DunKU) — zakasnelo. Ogrski korespondenčni urad javlja: Osrednji izvrševalni odbor je danes imel sejo, v kateri je ljudski poverjenik za vnanje stvari Bela Kun predlagal nastopno resolucijo, ki je bila sprejeta soglasno: Z ozirom na to, da bilo izvrševanje cenzure ni izpametovalo buržuazije, marveč jo je celo opogumilo do protirevolucionarnega vedenja, se je osrednji izvrševalni odbor odločil, izvajati diktaturo proletariata v polni meri in z vsemi pomočki, ter je vladujočemu svetu naročil, da naj buržuazno protirevolucijo, ako bo treba, zatre v krvi.

Avstrijski državni dolg.

LDU Dunaj, 25. junija. (DunKU) — Zakasnelo. Nemško-avstrijska finančna urava bo nakupila vse julijske dospelosti (dospele obrestnice in državne zadolžnice, ki so določene za odkup) vzajemnega in avstrijskega državnega dolga po istih načelih, ki so veljala pri nakupu junijskih dospelosti. Stranke, katerim ni mogoče podati potrebne izjave, bodo imele priložnost, da se glede celotnega, oziroma delnega odkupa dospelega državnega dolga, ki se nahaja v njihovih rokah, obrnejo na ravnateljstvo uprave državnega dolga na Dunaju, pri čemer morajo navesti vse okoliščine, ki govorijo v prilog njihovi želji. Neposredno dopošiljanje prošelj ali osebne intervencije pri dunajskem državnem uradu za finance bodo brezuspešne.

Za vzhodne države bivše Rusije.

LDU Lyon, 29. junija. (Brezžično). Iz Washingtona se poroča. Ameriški Estonci, Latiši, Litvini in Ukrajinci so osnovali zvezo za brambo neodvisnosti svojih narodnosti. Predsednik te organizacije je Litvinec Janica; Estonec Narodny je podpredsednik, Ukrajinec Lotockyj tajnik in Latiš Kalnin blagajnik.

Politične novice.

+ Poverjeniku za promet dr. Pavlu Pestotniku v spomin je napisalo glasilo »Zveze jugoslovanskih železničarjev« dne 13. junija pod naslovom »Poverjenišvo za promet« naslednje bridke resnice: »Bilo je in ni ga več. Že dolgo časa so se zaletavali vanj več ali manj srditi politični in železniško-stanovski valovi. Lepe noči pa je zginilo brez bolečin, ne da bi kdo potočil solzo. Kako lepo in nadepolno je bilo njegovo rojstvo, kako tih in azenaten je bil zadnji dih! Ni ga več. Lepo in nadepolno je bilo njegovo rojstvo ob dnevih prevrata za slovenskega železničarja. Slovenska instances, domači ljudje! Kake nade! Kako imenitno bodo delali ti ljudje! Pa slovenski železničar, ki je imel trezen razum in jasen pogled, je že po nekaj dneh sprevidel, da volitev ni bila srečna. Politika apretura je bila premočna, osebna prijateljstva premerodajna. Ponesrečil se je začetek. Sreča pa je bila, da je bil naš železničar na preobrat pripravljen, da ga je že težko pričakoval, zato ni odpovedal, ampak potrožil je svoje moči in šlo je — kljub poverjeništvu v redu naprej. Morebiti kdo majo z glavo, mi pa vprašamo: Kdo je uvidel potrebo, da se organizira v Ljubljani železniško ravnateljstvo, kdo je izsilil to organizacijo? Zgodovinski dnevi so se utapljali v večnosti, poverjenišvo pa ni razumelo časa — ni razumelo potrebe in zakladi so ostali za železnico nedvigljeni, železničar pa stiska pesti, ker so zlorabljali njegovo ljubav do domovine. Poverjenišvo ni razumelo stanovsko-gospodarskih železničarskih zahtev, še danes so neresene, dasi bi bilo odpovedalo malo dobre volje; ni razumelo strokovnih vprašanj in nalog in še danes trpi obrat na posledicah. Ampak poverjenik smo bili. »Nekaterim« smo po-

magali. Morebiti bomo še minister! Kaj zato, če delajo danes za marsikaj odgovorne tiste, ki imajo še kolikor toliko zaslug za železnice, mi smo bili pa le poverjenik, in krivdo smo znali zvrniti na druge. Ah, ta minister! To so bile naše misli, ko smo stali ob novonasutem grobu poverjenišva za promet Večnaja mu pamjat.« — Ta članek v glasilu zveze jugoslovanskih železničarjev, ki je »Slovenski Narod« pri najboljši volji ne bo mogel vtakniti med »klerikalne krive preroke«, je najsijajnejša ilustracija stavkov, katere je zapisalo glasilo JDS. v sinočnji številki »Za moralo! Demokrati smo sol Jugoslavije! Danes smo demokrati največja stranka v domovini. Branili se bomo z delom za državo in ljudstvo! Na vladi ali v opoziciji, povsod smo sila, ki jo mora vpoštevati vsak političen nasprotnik!« — Le berite, kako vpoštevajo vaše delo, vašo silo, vašo sil in moralo ljudje, ki so Vaši! Govorite dne 6. julija tudi o tem!

+ Agrarna reforma. »Obzor« javlja, da je bil po seji ministrskega sveta minister dr. Poljak prisiljen odgovoriti agrarno reformo. Zdi se, da je prevladalo mišljenje, da spada reforma pred redno narodno zastopstvo, a ne pred začasno predstavništvo.

+ Parlamentarna vest. »Srbska Riječ« javlja, da je poslanec Gligorije Jeftanović odložil svoj mandat v narodnem predstavništvu.

+ Agitacija demokratov. »Obzor« javlja: Dr. Drinković je pri verifikacijski razpravi o mandatu posl. Domončiča očital dr. Pečicu kot predsedniku verifikacijskega odseka, da je posl. Domončiču obetal verifikiranje, ako stopi v demokratsko zvezo, v nasprotnem slučaju pa, da ne bo verificiran. Poslanec Domončič je bil kljub temu, da je vstopil v radikalno stranko, verificiran z vsemi glasovi brez glasov demokratov. Dr. Pečič ni na očitiranje dr. Drinkoviča ničesar odgovoril. Ena blamaža več za »demokratično« gospodo!

+ Za sporazum med Italijani in Jugoslavi prinaša tržaški »Lavoratore« z dne 24. t. m. zanimiv članek, iz katerega posnamemo sledeče misli: Doslej smo videli, kako sklepajo vlade dogovore, ne meneč se posebno za želje in življenske potrebe posameznih narodov, kakor tudi ne za njih politična čustva. Toda, pustivši na strani dejstvo, da na sploh ni mnogo pričakovati od teh vlad, mislim vendar, da je kak sporazum med Italijo in Jugoslavijo vendar le možen tudi ob sedanjih okoliščinah. In moje prepričanje je, da tisti nacionalistični italijanski elementi, ki s svojim vedenjem onemogočajo tak sporazum, napravljajo slabo in malo pošteno uslugo svojemu narodu! Če je pariška konferenca popolnoma pozabila na 14 Wilsonovih točk, če narekuje pogodbo Nemčiji, pa bi imela Italija ves interes na tem, da se med njo in Jugoslavijo ne ustvari take razmere, kakor jih mirovna pogodba z Nemčijo ustvarja neizogibno med francosko in nemško republiko. Italija je že enkrat hudo zagrešila proti Srbiji. Danes je jasno, da se dohod od morja ni odrekal Srbiji radi lepih oči Arnavtov in Skipetarov. In res je tudi, da je odrekanje takega dohoda vso vnanjo politiko Srbije po 1. 1913. potisnilo v smeri, povsem različne od tistih, v katerih bi se bila gibala, če bi se bil oni dohod dovolil. Srbski narod je dobil vtisek, da ga hočejo zaslužniti požrešnosti avstro-ogrskih trgovskih speculacij! Danes pa dobi Srbija bržkone veliko več, nego dohod od morja pri Draču. Italijanska vlada je storila vse možno, da je potisnila Jugoslavijo v naročje kapitalizma treh držav entente, od katere bo ta — odvisna istotako, kakor je bila poprej od Avstro-ogrske. Lahko je torej razumeti, kako vrednost more imeti železni obroč, ki ga je hotela Italija stisniti okolo Jugoslavije, da bi ščitila izvestnost interese, ki so pa šele muzika bodočnosti. Glejajo na Dunaj in v Prago in si pri tem pušajo trgati kos izpred ust. Končujejo s tem, da izgubljajo vse radi ponosa nacionalizma, ki je bil in je še največja rana za vse narode. — Vkljub vsemu temu mislim, da je sporazum še možen. Treba je le malo blage volje na obeh straneh in bistrega vida za potrebe in pravice obeh narodov. Če Italija in Jugoslavija najdeti vredne može, da jih postavite na čelo svojih vlad, se bo moglo popraviti zlo, ki je storila italijanska delegacija svojemu lastnemu narodu, in moglo bi priti do pomirjenja obeh narodov, ki ju je narava določila ne le za soseda, marveč kazati, da jezikeniatrdgovovrdgovmilhwy ju je tudi pomešala medsebojno v skupno domovino — prav kakor da bi hotela kazati da jezik ne ločuje, marveč združuje ljudi! S tem ali onim nazorom člankarja se čitatelji morda ne bodo strinjali, ali v svoji skupnosti izražajo ta izvajanja isto, kar je nam že dolgo na srcu. Posebno pa je treba naglašati, da iz teh izvajanj izveneva svarilo na naslov Italije, naj napram Jugoslaviji ne obnavlja nesrečne politike Avstro-ogrske napram Srbiji.

Naročajte „Slovenca“!

Dnevne novice.

— Zelo važno za častnike itd., posebno rezervne. Vsi častniki itd., ki so vložili prošnjo za sprejem v skupno vojsko kraljestva SHS, naj v smislu naknadno določlega povelja vojnega ministrstva nemudoma vpošljejo podatke pristojnosti (domovinske pravice, zavečajnost); navesti treba: mesto (kraj), okraj in deželo. Ti podatki morajo biti analogno že vposlanim prošnjam potrjeni od dveh prič, kateri podpis morajo biti overovljeni ali dokumentarčno (potom občine itd.; domovnica ali prepis iste ali potrdilo) dokazani. Opozarja se, da prošnje onih prosilcev, ki teh podatkov ne vpošljejo ne bodo upoštevane. Ker je zadeva zelo nujna in v interesu vsakega posameznika, naj se podatki vpošljejo do 8. julija t. l. adjutanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani (kazina).

— Odbor »Zarje« je sklenil, da se društvo koncem meseca julija t. l. preseli z vsem svojim imetjem v Ljubljano. Prosimo vse one tovariše, bivše člane, ki študirajo v Zagrebu, Pragi ali Brnu, in so deponirali kake stvari v društvenem lokalu, da v najkrajšem času naznanijo svoje naslove, da vemo vse potrebno ukreniti z dotičnim imetjem. — Odbor »Zarje«.

— Beguncem! Na tozadevno povabilo Begunskega sosveta se je odzvalo že več sto begunskih družin in mu že vpošlalo svoje popisnice. Popisnice prihajajo še vedno vsak dan. Opozarjamo vnovič vse begunce brez razlike stanu, naj se takoj prigrasijo, ako tega že niso storili, ker gre za njih osebno korist. Popisnica naj obsega: Ime, priimek, rojstno leto, rojstni kraj, domovno občino, politični okraj in točen naslov stalnega bivališča pred begom; s čim se je pečal begunec v pravi domovini, ima li tamkaj kaj nepremičnega imetja ali ne in dan, kdaj je bil prisiljen bežati, dalje, točen naslov (kraj, hišna številka, ulica, politični okraj), kjer se nahaja sedaj in s čim se peča; ali je bil vojak, ali ne, ali je bil ranjen, ali je invalid, vpo-kojenec itd.; ima li koga od svojih, ki žive kje drugod (njih naslov), ali koga, od katerega ne ve, ali je živ ali mrtev. Tako naj se popišejo vsi begunski člani po vrsti in starosti. V prigrasnici lahko vsakdo prijavi tudi svoje morebitne želje in prošnje. — Tiskovin za prigrasnice Begunski sosvet ne pošilja, kajti prijava zadostuje v obliki navadnega pisma. Begunci, kateri so stavili na Begunski sosvet razna vprašanja, naj potrpe nekoliko, odgovori in nasveti bodo sledili v kratkem in sicer tako, da pridejo prvi na vrsto oni, kateri so se prvi prigrasili. — Prigrasnice pošiljajte na Begunski sosvet Ljubljana, Pražakova ulica št. 3, I. nadstropje. — Radi ogromnega dela in ker bi z ustmenimi prijavi izgubljali preveč časa v pisarni, prosimo, prigrasujte se vsi samo pismeno.

— Brežice ob Savi. Slovesno praznovanje cerkvenega patrona sv. Antona Padovanskega v frančiškanski cerkvi v Brežicah. Ta cerkveni god praznuje se že od nekdaj v cerkvi č. o. frančiškanov kaj naj-slovesnejše. Letos — 1919 se je pa ta slovesnost izvršila še na poseben način slovesno, prvič v novi prekrasni cerkvi, prvič v slovenskih Brežicah in prvič v svobodni Jugoslaviji! — Ob deseti ur. dopoldne v nedeljo dne 15. junija 1919 se je ob prisotnosti velike množice vernega ljudstva vršila slovesnost cerkvenega patrona. Slavnostni govor je imel č. p. Dionizij Dušej. Slovesno sv. mašo je daroval ob asistenci pp. Dionizija in Krizogona vikarija tega častitljivega samostana p. Berard. Med to slovesno sv. mašo je proizvajal na koru mešani zbor župne cerkve v Brežicah, pomnožen še z drugimi vrliimi pevskimi silami iz najodličnejših krogov jugoslovanskih Brežic in s sodelovanjem članov salonskega orkestra brežiškega s svojim dirigentom g. sodnikom dr. Božo Romihom na čelu pod vzornim vodstvom g. dekana kanonika Jožefa Mešiček Gruberjevo Mis-sa Dominicalis št. II, katero skladbo je dal na razpolago na prošnjo pevovodje za zbor in orkester preč g. konzistorijalni svetnik in skladatelj p. Hugolin Sattner. — Ideja, da se maša z orkestrom proizvajaj, je vznikla v vrlem dirigentu breškega salonskega orkestra g. dr. Romiha. G. dekan kanonik Mešiček je rade volje prevzel dirigiranje zbora in orkestra. Cela maša z vlogami je stala zbor kakor tudi orkester mnogo truda, toda kjer se ljudje z vso vsem lotijo dela s tolikim zanimanjem in veseljem kakor tukaj, mora stvar brezdvomno uspeti. Celotno akcijo je z izrednim zanimanjem in veseljem krepko podpiral predstojnik samostana č. p. Ananija Vračko, ki je pri pevskem zboru sodeloval tudi kot tenorist. Vse je uspelo izborni; čast dirigentoma, a čast tudi članom zbora in orkestra. Orgle so manjkale, ni jih! Nedomestoval je orgle harmonij. Bil je lep nastop, prvi te vrste v SHS Brežicah. Pokazalo se je jasno, kaj zamore narediti sloga in pa ljubezen do stvari. Nastopilo je 42 godbenih in pevskih moči; pač lep dokaz, da imamo še zmerom tudi v majhnih krajih dovolj materiala. Pripomnim, da je ves pevski material izborn. Kakor se

čuje, snujeta gg. Mešiček in Romih cerkveni koncert. Kar na plan z njimi! Zanimanje pevskega zbora in orkestra je živo, akustika v samostanski cerkvi je izborna, prostor na pevske koru idealen, predstojnik samostana p. gvardijan Ananija vrlo podpira to sremljenje, torej so vsi pogoji za popolni uspeh dani! Ali bi ne kazalo, da se enkrat damo slišati v prelepi raj-henburški cerkvi?

— Celje. Mestna občina celjska odda v najem gostilniško koncesijo na hiši »Waldhaus« v Liscach potom javnega natečaja, ki se vrši pri mestnem magistratu celjskem dne 11. julija 1919 ob 4. uri popoldne. Občina si pridrži pravico, da odda gostilno ne glede na najvišji ponudek najprimernejšemu prosilcu. Mestni magistrat celjski, dne 28. junija 1919. Za vladnega komisarja: Poljanec m. p.

— Glasbena Matica v Mariboru. Pripravljalni odbor vabi uljudno vse dosedanje pevce k zelo važni skupni seji, katere se vrši v sredo, dne 2. julija 1919 ob 20. uri v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«. Nikdo naj ne izostane.

— Mokronog. Nad vse lepo, z zgodovinskim govorom, krasnim petjem in igro »Krilj Herod« je završila naša šolska mladina Vidov dan. Učenec 7. raz. je nas popeljal s svojim govorom na Kosovo in Gosposvetsko polje ter podal kratek pregled zgodovinskih dogodkov in bojev po Pirčevi zgodovini. Mladi pevci in pevke okrašeni z znaki Slovanstva so nas razočarali s prelepo pesmijo. Vsi zdaj v kolo se vstopimo... Igralci so želi obilo pohvale, saj so igrali in nastopali taktno in izrazito brez vsake zadrege ter pokazali s tem na kako visoki stopnji je naša šola. Koncem igre pa nam je želel mladi pevski zbor z lepo in ubrano štiriglasno donečo pesmijo — lahko noč. Imeli smo zares pravi užitek, zato pa tudi lep uspeh. Nad 200 K čistega dobička v prid invalidom in ubogim revnim dijakom. Dne 28. junija smo praznovali z vso svečanostjo. Na povabilo nadučitelja so se vsi uradi, Sokol, gasilno društvo, župan z odborom, več tržanov, okoličanov in šolska mladina z vsem učiteljskim udeležili ob 8. uri slovesne službe božje. Po končani daritvi pa je zadonela krasna pesem: Bože pravde ti što spase...

— Umrl je na Logu pri Brezovici v soboto ob 5. uri zvečer g. Franc R. u. s. Pokopali so ga danes dopoldne ob 9. uri. N. p. v m.

— Vidov dan v Trzinu. Na predvečer je gorel velik kres. Topiči so pokali. V soboto je bila sv. maša. Te se je udeležila šolska mladina z učiteljsvom, častniki z moštvo, zastopniki uradov in trški občinski odbor. Po trgu so visele zastave.

— Slika iz Celovca. Na južnem kolo-dvoru: Potnik A. zahteva pri blagajni vozni listek: »Prosim, vozni listek Velikovec-Sinčavas.« — Slavnostna gospodična od znotraj: »Wie bitte? Künsdorf, nicht wahr?« — Potnik A.: »Velikovec-Sinčavas.« — Blagajničarka osorno vrže vozni listek pred potnika ter se brani vrniti 80 vinarjev, če tudi jo A. opozori, da ima v kasi pred seboj še dosti drobiža.

— Celovec. Potna dovoljenja iz Celovca se izdajajo v uradu civilnega komisarja dr. Ferjančiča, ki začasno uraduje v šolski ulici (Schulhausgasse) 24.

— V celovski bolnišnici je umrl jugoslovanski vojak Josip Polan, star 24 let.

— Mažaron Tkalec ujet. Murska straza poroča: Jugoslovansko vojaštvo je ujelo znanega prekmurskega renegata, nadporočnika Tkalca, ki je uganjal težka nasilstva nad našim ljudstvom v Prekmurju in Medžimurju ter se je navsezadnje izneveril tudi mažarskim boljševikom pa pobrisal z državnimi tisočaki čez mejo. Tkalec je zaprt v Mariboru. — Kakor smo poučeni mi, ta vest ne odgovarja popolnoma resnici, ker se Tkalec nahaja v Ljubljani.

Opustitev invalidnice. Od dobro poučene strani čujemo sledeče: Provizorijalna vojaška invalidnica v obrtni šoli v Ljubljani se mora v nekaj dneh izprazniti, ker mora šola po 5 letni uporabi za vojno bolnico in invalidnico pričeti z izpolnjevanjem svojega prvotnega namena. Vprašanje, kam naj se preseli invalidnica, je še negotovo. Stojimo pred odločitvijo: Slovenska Bistrica ali Ptuj! V obeh mestih so na razpolago nekdane vojašnice. Hiša se bo imenovala: »Invalidski Dom«. V sporazumu s še obstoječimi zakoni bodo sprejeti v invalidnico le oni invalidi, ki so jih spoznali za popolnoma nesposobne za delo. (100 odstotkov) in so navezani na tujo pomoč; dalje oni, ki se potrebujejo posebnega zdravljenja in ki so se mu tudi dosedaj faktično podvržili. Invalidi, ki se uče obrti v invalidnici ali pri obrtnikih in še niso prosti, se bodo izročili obrtnim moštrov proti primernemu plačilu za prehrano in stanovanje. V tem slučaju dobi vsak kompletno vojaško posteljo. Oni invalidi, ki so se nahajali pred vojno v Nemčiji, bodo poslani tja, če bodo nemška oblastva v to privolila. Oni, ki spadajo v odso-vražnika zasedeno ozemlje, bodo poslani v svojo ožjo domovino takoj po sklepu preliminarnega miru, kar se mora zgoditi v najbližnjem času. Ostali invalidi, to so delomrzneži, ki so odklonili ali onemogočili potrebno zdravljenje ali praktično učenje v dosego zmožnosti za svojo prejšnjo ali kako drugo obrt, bodo v smislu vojaških zakonov in predpisov odpuščeni domov. Omeniti je še treba, da je namenjen za poveljnika nove invalidnice srbski podpolkovnik, ki se je 7 let hrabro bojeval v drinski diviziji. Za vzdrževanje reda in pokorščine mu bodo dodeljeni štirje srbski oficirji. Tako, se nam dozdeva, da se približuje rešitvi vprašanja o invalidnici.

Ljubljanske novice.

Poslovilni večer Hinka Nučiča na Ljudskem odru. Hinko Nučič se poslavlja od nas. Predno zapusti Ljubljano — kamor ga je pripeljala nazaj ljubezen do slov. drame in do resne umetnosti, a jo zapusti vsled nevdzdržnih razmer, — se poslovil od gled. občinstva danes zvečer ob 8. uri v Ljudskem domu. Na sporedu so razne deklamacije, ki jih deklamira Nučič in za temi uprizori on s sodelovanjem gospe Zofije Borštnik-Zvonarjeve in gg. Železnika in Drenovca Heyermansovega karakterno studijo: Kitchchenbum. (Amnestija). Mnogo se je trudil Nučič za procvit naše slov. Talije, več kot dovolj se je žrtvoval in delal neumorno skozi celo leto. Kaj bomo izgubili z njim, se bomo jasno zavedali šele takrat, ko bo nastala velika vrzel v vrsti ljudi, ki delajo za dobro stvar res s pravo ljubeznijo, ki pozabijo pri tem na vse — na težke razmere in zastavijo vse svoje najboljše sile, vso energijo v delo. Kako hitro, kako se vračajo sinovi v objem svoje domovine; mnogo smo jih že sprejeli; a še večkrat smo z žalostjo gledali, kako so odhajali naši najboljši. Sedaj se poslavlja oni, ki se je vrnil, da ostane med nami — Nučič. Po hitimo nocoj v Ljudski dom vsi na Nučičevo odhodnico. Predprodaja vstopnic se vrši v knjižarni L. Schwentnerja v Prešernovi ulici in eno ur opred pričetkom predstave pri blagajni.

Srbski umetnik Milan Jovanović je izreden talent naše Jugoslavije. Učil se je sedem let pri mojstru Ševčiku na Dunaju. Odkar obstoji mojstrska šola goslarjev na Dunajski akademiji, je on prvi, ki je v mladosti 14 let lani dovršil to šolo in dobil državno diplomu z najvišjo odliko. V zadnjih šestih mesecih je živel v Parizu in se še naprej učil pri profesorju Remyju. Koncem letošnje koncertne sezone je kot 15 letni umetnik priredil v Parizu tri izborna uspele koncerte v dvorani Salle Gaveau in žel toliko priznanja občinstva in kritikov, da takšnega v dobi 15 let doslej najbrž še nikdo ni dosegel. Več kritikov imenuje Milana mladega Paganinija sedanje dobe. Slovenci, ne zamudite njegovega koncerta v Ljubljani.

Ij Občni zbor »Društva za vzdrževanje Elizabetne otroške bolnice« se ne vrši v petek 4. julija. Novo določeni dan zborovanja se pravočasno objavi.

Ij Društvo inženjerov v Ljubljani vabi svoje člane k mnogobrojni udeležbi prijeteljskih večerov, ki bodo stalno vsaki četrtek v sobi »Česka obca« Narodnega doma. Dohod iz Tomanove ulice. Prijateljski večeri so nujno potrebni, da se med seboj spoznamo in oživimo društveno življenje. Posebna vabila na te večere po listih se ne bodo več objavljala. Dalje se člani obveščajo, da se namerava prirediti 13. julija 1919 pri zadostnem številu prilašencev društveni izlet v Trbovlje. Prijazni kolegijalni sprejem nam je od Trboveljskih tovarišev zagotovljen. Prijave naj se vpošljejo po dopisnici najpozneje do 6. julija 1919 društvemu odboru Resljeva cesta št. 3. Odhod iz Ljubljane ob 1/6, povratek ob 21. uri.

Ij Draginja mesa: Prejeli smo: V nekem ljubljanskem listu se zadnje čase zelo veliko piše o draginji mesa. Ne boče odveč, če tudi jaz sprejemorim eno pametno. Posrečilo se mi je uradno dognati, koliko imajo mesariji dobička, kateri pa vedno vedo povedati o velikih izgubah pri svoji obrti. Vzemimo vola, ki tehta žive vage 500 kg, od tega je 250 kg mesa, in sicer 120 kg prednjega dela po 16 K, t. j. 1920 K, 130 kg zadnjega dela po 18 K, t. j. 2340 K, skupno dobi za meso 4260 K; 13 kg glava in noge (gre k privagi) po 16 K, t. j. 208 K. Ušesa 1/2 kg (gre tudi k privagi) po 16 K, t. j. 24 K. Loj ima več cen 12, 16, 20. Tega je 20 kg, vzemimo po 12 K, t. j. 240 K. Jezik kg 20 K, t. j. 20. Koža 40 kg po 12 K, t. j. 480 K. Skupaj 5232 K. Vol je veljal 500 kg žive vage po 9 K, t. j. 4500 K. Dobitka je 732 K. Jetra, ki niso šteta, se prodajajo kot meso, ledvice ravno tako. Pljuča, vampi po 6 K za kg. Čreva pa se prodajajo po 1 K za meter. Iz tega se torej razvidi, čemu nobeden mesar ne more oporekati, koliko dobička imajo. Ni se torej čuditi ljudstvu, ako je tako ogorčeno nad veliko draginjo mesa. Ako se naši mesariji zgovarjajo, da je v Novem mestu meso slabše vrste, je to prazen izgovor, kajti tudi pri nas se vidi vedno več slabšega ko dobrega mesa. Krave so imele vedno veliko nižje cene kot voli pri kupovanju, a pri prodaji so vedno enake volom. Sicer pa dobro, mi prebivalci mest smo zadovoljni, ako se nam začne prodajati meso enake vrste kot v Novem mestu in bomo našim mesarijem prav hvaležni. Dolžnost je pa tudi naše vlade, da se malo pobriža in stopi na prste takim oderuhom. Drugič o telečjem in prešičjem mesu. Mesto, zgani se in napravi si lastne mesnice!

Ij Družabni klub. Danes zvečer točno ob 8. uri kegljanje v Rokodelskem domu.

Nainovelše.

FUZIJA STARČEVIČEVE STRANKE PRAVA IN NAPREDNE DEMOKRATSKE STRANKE.

m Zagreb, 30. junija. Dne 16. julija bosta imeli Starčevićeva stranka prava in

napredna demokratska stranka sestanek, na katerem bosta razpravljali o svoji fuziji.

DR. SUBOTIČ POBEGNIL S SARDINIE.

m Split, 30. junija. Semkaj je došel šibeniški odvetnik in poslanec dr. Subotič, ki so ga Italijani deportirali v Sardinijo, odkoder je pobegnil v Pariz. Iz Pariza se je vrnil v Split in potuje sedaj v Belgrad, da se udeleži sej narodnega predstavništva.

PARLAMENTARNA VEST.

m Belgrad, 30. junija. Na mesto poslanca Gligorije Jeftanovića, ki je odložil svoj mandat, pride kot poslanec v narodno poslaništvo Milan Pečanac.

NAŠA FINANČNA DELEGACIJA V PARIZU.

m Belgrad, 30. junija. Finančno ministristvo je odredilo, da se odpravi naša finančna odprava v Parizu.

ZAGREBSKA AKADEMSKA MLADINA PROTI BELGRAJSKIM DOGODKOM.

m Zagreb, 30. junija. Na poziv belgrajske akademske omladine je bila v Zagrebu skupščina akademske omladine, na kateri se je protestiralo proti dogodkom v Belgradu, zlasti pa radi tega, ker je policija rabila orožje proti dijakom. Omladina zahteva, da se krivci imenujejo in eksemplarno kaznujejo, posebno pa oni, ki so rabili orožje proti akademski omladini.

GENERAL LAXA IZGNAN.

m Zagreb, 30. junija. General Laxa je dobil nalog, da mora tekem 48 ur ostaviti ozemlje kraljestva SHS. Današnji »Hrvat« vprašuje, kam to vodi in zakaj je izgnan. Odgovor na to je kratek. Zato, ker ni hotel priseciti svoji domovini in kralju Petru zvestobo.

CENTRALA ZA DOBAVO PREMOGA.

m Belgrad, 30. junija. Ministrstva za promet, trgovino in prehrano so se sporazumela glede osnovanja centrale za preskrbovanje s premogom vseh pokrajin našega kraljestva.

POMANJKANJE PAPIRJA V ZAGREBU.

m Zagreb, 30. junija. Vsled pomanjkanja papirja bodo zagrebški listi izhajali samo jutraj ter bodo popoldanske izdaje začasno ustavljene. Istočasno se podraže listi na 40 vin. za izvod.

Ruparski umor na Jesenicah.

LJUBLJANSKA POROTA.

Dne 10. februarja je bil na Jesenicah ustreljen in oropan prekupčevalec Josip Omejc. Sum je padel na kleparja drž. železnice na Jesenicah Antona Završnika, da je izvršil zločin. Završnik je bil zaradi ropu že enkrat leta 1913, pred celovskim deželnim sodiščem obsojen na tri in pol leta težke ječe. Obtoženec odločno zanika dejanje, kljub temu, da vsi znaki pričajo, da je on storilec. Včeraj se je proti njemu začela protna razprava. Senatu predseduje podpredsednik deželnega sodišča Fr. Regally, votanta sta dvorni svetnik Andolšek in svetovalec deželnega sodišča Anton Nagode. Obtožbo zastopa državni pravdnik Ogorevc; Završnika zagovarja dr. Ažman. V porotni dvorani sta razprostrta dva načrta, na katerih sta narisana načrta pozorišča, kjer je bil 10. februarja 1919 ustreljen Josip Omejc.

Iz spisov se ugotovi, da je kupčeval Omejc zadnja leta z vojaškim blagom, vsled česar je mogel, da je Završnik pod pretvezo kake kupčije izvalil Omejca na kak samotni kraj. — Zagovornik dr. Ažman: »Zakaj niste prej povedali tako, kakor zdaj?« — Obtoženec: »Da bi me ne prijeli.« — Predsednik ugotovi, da je v preiskavi Završnik rekel, da je odšel Omejc po cesti proti Savi, danes pa trdi, da je odšel čez tir. Dalje ugotovi, da se je Završnik v Kranjski gori drugače kakor pred ljubljanskim preiskovalnim sodnikom zagovarjal. Na Reinla je prišel šele 19. marca pri deveti zaslišan. Dr. Ažman opozarja Završnika ponovno, da naj govori resnico. Dr. Ažman: »Kdo pozna Reinla?« — »Nežika šlibar ga pozna in še več drugih.«

Mnenje zdravnikov.

Dr. Kogoj izpove kot izvedenec: Zjutraj sem bil obveščen, da so našli mrtvo truplo, ki je ležalo čez noč. Lise so imele precej razsežnosti. Ležati je torej moralo okoli 9 ur. Pri raztelesenju smo dognali, da je šlo za ustreljenje v daljavi manj kakor pet korakov; že prvi strel je bil absolutno smrten. Našli sta dve ustreljini na vratu, ki sta tudi bili absolutno smrtni in sta bila strela oddana najbrže še bližje, kakor prvi strel. Druge poškodbe na telesu ni bilo. Zdravstveni svetnik dr. Plečnik je kot sodni izvedenec izpovedal: Tri ustreljine so bile in so strelj bili oddani prav od blizu, mogoče dve pedi. Poškodbe so bile vse tri smrtonosne. Na tozadevno vprašanje zagovornika dr. Ažmana izjavi dr. Šelko in dr. Plečnik, da ni obtoženec na nju nikdar napravil vtisa človeka

na umu bolnega. — Ogorevc: Blaznost je simuliral, vsled česar predlagam, da naj se dr. Stojković povabi kot priča. Predsednik: To se bo zgodilo, kadar bomo o tem razpravljali.

Zasliši se 18letna priča Ogrizek, ki izpove, da je odšel Završnik ob 4. popoldne iz kurilnice, kjer je delal. Rekel je, da se gre preobleči. Čakal sem ga do 6., ob kateri uri sem odšel. Gospod Mozetič me je vprašal, kje da je Završnik, ker rabijo stampiljo. Precej na to je pa Završnik prišel. Povedal mi je, da mu je bilo 5500 kron ukradenih iz zaklenjenega kovčka. Pri njemu doma je videl eno staro puško, drugega orožja ni videl. Dotični dan je bil ravno tak kakor zmiraj. Večkrat ga je zalotil, da se je kaj nalagal. Završnik: »Samo v špasih sva lagala eden drugemu!«

Prečitajo se nato izpovedbi Marije Mesar, ki potrjuje, da je bil Završnik tam in je vprašal za sani zvečer pred 7. uro. France Mesar je povedal, da je govoril med 6. in 7. uro zvečer zaradi sani z njim.

Pred Omejčevim umorom. — Omejc imel 2000 do 3000 kron pri sebi.

Predsednik Regally: Danes dopoldne smo spremljevali Završnika do 7. ure zvečer. Zdaj ga bomo spremljevali naprej, kakor nam bodo povedale priče. Predsednik prečita izpovedbe prič, katerih osebno zaslišavanje se ni zahtevalo. Iz izpovedi je razvidno, da je Klinarjeva posodila Omejcu 2000 kron. Ob tej priliki je povedal predsednik, da je bil Omejc blizu št. Vida pri Ljubljani doma. Humer Lovro je v preiskavi povedal, da je bil Omejc 10. februarja dopoldne od 10. do 12. ure dopoldne v restavraciji in se pobahal, da je imel do 2000 kron denarja pri sebi v 3 denarnicah. Martin Tavčar, gostilničar, je v preiskavi izpovedal, da je Omejc stanoval pri njem. Videl ga je zadnjikrat 10. februarja okoli četrta na 8. do pol 8. ure zvečer in Anton Čebulj je še klical za njim: »Kam se ti pa tako mudi,« ko je odhajal.

Omejc pri Tavčarju.

Gospa Ivana Tavčarjeva, restavratka na Jesenicah, zapriseženo zaslišana izpove, da je prišel Omejc okoli četrta na 7. v gostilno. Po večerji je še rekel, da ima važen opravke, da se vrne čez četrte ure nazaj in je naročil, da naj pripravi njegovi nevesti še čaj. Nazaj ga ni bilo več. Odšel je kakih 10 minut čez 7. uro zvečer. Vesel je bil takrat in se je smejal. Priča Ivanka Praprotnik, rojena Ferjan: »Završnik je zahajal včasih k Tavčarju, Omejc je pa tam stanoval in večerjal. Tisti večer je prišel okoli 6. ure zvečer; pri nas so bili jeseniški orožniki in bivši jeseniški župan Čebulj. Po večerji so mu prigovarjali, da naj pokvarta, a je rekel, da mora iti, ker ima »kšeft« z nekim gospodom. Po 7. uri je odšel, rekel je, da se vrne čez pol ure nazaj, a se ni vrnil.

Priča Anton Čebulj izpove, da pozna obtoženca. Videl ga je večkrat v Peklarjevi gostilni, kamor je zahajal. Znano mu je bilo, da je bila Peklarjeva natakarka njegova ljubica. Tisti večer je govoril z Omejcem in mu dal še veržinko. Omejc je odšel iz Tavčarjeve gostilne med 7. uro in četrta na osem. Omejc je še popoldne govoril, da bo zvečer prinesel »drot«. Predsednik: »Ali Vi poznate nekega Reinla iz Celovca?« — »Od njega nisem nikdar slišal.« — Predsednik: »Kakšen je bil Omejc?« — »Nobenega sovražnika ni imel. Prijazen človek je bil. Vsaka ljubosumnost je izključena. Enmal natrkan« je bil takrat. Hvalil se je res rad, da ima denar. Omejčeva nevesta je povedala v preiskavi, da je prišel Omejc 9. februarja iz Sevnice na Jesenice in povedal, da ima nad 6000 kron denarja. Razmerje je imela z Omejcem 10 do 11 let. Točen je bil Omejc zelo. Takrat je kupčeval z »drotom«.

Priča Ana Bicek, zaprisežena, izpove, da je bila njena sestra zaročena z rajnim Omejcem, ki da ni imel nobenega drugega razmerja. Pripoveduje, da ste šli tisti večer z Družnikovo Pavlo na Javornik. Pred kolodvorsko pošto sta videli v Omejčevi družbi Završnika, ki je bil črno oblečen. Došli sta oba in je priča še z Omejcem govorila. Rekel ji je še: »S tem gospodom se imam eno važno stvar zgovoriti; sicer bi šel z Vami na Javornik.« Ura je bila takrat okoli 7. zvečer. Z Družnikovo sta šli nato peš na Javornik, ko se je pa pripeljal vlak z Jesenic, sta bili že tam — je izstopil s še nekim vojakom Završnik iz vagona. Vesel je bil. — Regally: »Ali je res, kar je priča povedala?« — Završnik: »To je vse res.« — Predsednik Regally priči: »Povejte obtožencu, kaj vam je rekel Omejc.« — Priča pove Završniku v obraz, da je rajni Omejc rekel: »S tem gospodom (Završnikom) se imam eno važno stvar zgovoriti, sicer bi šel z Vami na Javornik.« Završnik je na to zmajal z glavo in rekel: »Tega nisem slišal.« Priči: »Saj smo dosti glasno govorili!«

Završnik in Omejc na jeseniškem kolodvoru.

Predsednik zapriseženi priči: »Ali ste kaj videli obtoženca in rajnega Omejca?« — Priča: »Da, okoli 7. ure 35 minut zvečer sta šla čez tir.« — »Ali je prišel takrat

kak vlak?« — »Ne.« — »Kako to, da tako natančno veste uro?« — »Pogledal sem na peronu na uro.« — »Kje ste takrat bili?« — »Na peronu pred tranzitno pisarno. Šla sta čez prvi tir.« — »Koliko časa ste ju z očmi zasledovali?« — »Eno minuto.« — »S perona je odšel v pisarno.« — Ali niste bili četrta na 9. uro na kolodvoru?« — »Da.« — »Ali ste ta dva takrat kaj videli?« — »Ne.« — Slišal ni, da bi ga bil kdo klical, kar trdi Završnik. Predsednik ugotovi, da je 5. marca Završnik preiskovalnemu sodniku tajil, da bi bil takrat z Omejcem na peronu. — Završnik je šel z Omejcem v smeri proti Humcu.

Kako so se srečevali —

bomo zdaj slišali,« pravi predsednik Regally. Tominc Robert, nadpoštar, zaprisežen izpove: »Tisti večer sem šel od doma nekaj minut čez pol 8. uro in sem slišal strel. — Vsak večer so takrat streljali. Vlak je imel tisti večer zamudo. V sredini pota od pošte do doma je videl enega, ki je šel zelo hitro proti kolodvoru. Ko je šel mimo mene, je zletel. Ovrtnik je imel zavihan.« — Takrat, ko je letel, sem si mislil: »Revež, vlaka ne dobiš.« — Predsednik obtožencu: »Kaj pravite k temu? Ali ste bili Vi tisti?« — »Nisem bil.« — Drž. pravdnik priči: »Ali je dotični vlak še lahko dobil?« — »Lahko, ker je imel zamude kakih 10 minut.« — V preiskavi zaslišani Čop Anton je slišal na Savi okoli pol 8. ure zvečer 3 strele, ki so bili ne navadno močni iz samokresa. — Ivan Černe je slišal strele okoli pol 8. do 8. ure zvečer.

Zadnji Omejčev pozdrav.

Priča Franjo Pernuš, pisarniški pomočnik izpove, da stanuje pri Klinarju na Savi. Od tam je šel mimo Tomincove hiše proti Kurji vasi. Srečal je tvorniškega uradnika Svetlina in govoril z njim na desnem bregu Save. Ura je bila takrat kakih deset minut pred 8. uro, ko sta prišla dva moža. Enega je drug dan spoznal: Omejca, ko je bil že mrtev, drugi, na njega se ne vem spominjati, je šel na Omejčevi desnici. — »Približno take postave in velikosti kakor obtoženec je bil Omejc,« spremljevalec. Par minut pozneje: Kake 3 minute pred 8. uro je slišal tri strele; glas strelav je prihajal od kurilnice, kakor se mu je zdelo! Predsednik obtožencu: »Kaj pravite k temu?« — Završnik: »Jaz nisem bil tisti.« — Kanclist Svetlin Josip, ki nima desnice, priseže z levico. Predsednik: »Ali ste tisti večer kaj opazili?« — Priča bisvemo potrjuje, kar je izpovedal Pernuš. Na spremljevalca se ne spominja. Od tam je šel priča na Jesenice. Omejca je še pozdravil in ta mu je ljubezno odzdravil.

Zopet na kolodvoru.

Schönlich Marija je povedala v preiskavi, da je zvečer 10. februarja prodala dva režijska listka v Žerovnico, ker do postaje Javornik ni imela režijskih listkov. — Obtoženec: »Karto mi je dala gospodična pri blagajni s »Tonč, kam pa?«

Gasperlin Ivan, zaprisežen kot priča izpove: »Spominjam se dobro tistega večera. Službo sem imel na kolodvoru. Videl sem Završnika, kako je hitro šel. Ustavil sem ga in vprašal: »Tonč, kam pa?« pa mi ni dal nobenega odgovora.« — Završnik je ob Gasperlinovi izpovedbi obledel. — Priča: »Ura je bila takrat že več kot 20 minut čez 8. Završnik je šel zelo hitro. Gasperlin je govoril o tem še z Jensterlom, ki je rekel, da ga je videl iti čez tire. Neka Pintar je še rekla priči: »Zakaj ga ogovarjaš?« Odgovoril ji je »Ker se poznavam.« Jensterle mu je povedal, da ga je videl čez tir teči. Ugotovi se, da je videl Jensterle Omejca in Završnika iti ob pol 8. uri čez tir, nazaj pa je prišel Završnik okoli 8. ure 22 minut. Predsednik vpraša pričo Čebulja za pojasnilo, koliko je od kolodvora do tja, kjer so našli Omejca. — Priča: »Kakih 10 minut.« — Predsednik ugotovi s skice, da je pot dolga 885 korakov. Predsednik: »Kaj pravite k temu, Završnik, kar pripoveduje priča?« — »Nisem hodil hitro.« — Priča: »V veži sem ga videl, da je hitel.« — Predsednik: »Odkod ste takrat prišli?« — »Od pošte sem po tiru.« — Priče, pravi Završnik, da ni videl.

Priča Ivan Urh, zaprisežen, izpove: »Završnika poznam približno eno leto. Ob prevratu sem ga videl, da je hodil po vagonih; če je kaj vzel ali ne, ne ve. V nakup mu je ponujal daljnogled. Tisti večer ga je na jeseniškem kolodvoru poprosil za cigareto. Dal mu je dozo, na Javorniku mu jo je vrnil. — Završnik: »Zgodilo se je to, ko sem imel že karto. Šel sem na stranišče, ker sem bil nekaj marod.« — Potrotnik Čeč: »Kake slabosti so se pojavljale pri Vas?« — Završnik: »Nobene — ne, spolno bolezen sem imel, voda se mi je zapirala.«

Priča Anton Podobnik zaprisežen izpove: »Prišel sem iz službe in sem bil zraven, ko ma je dal Urh cigareto. Ura je bila takrat nekako 8. in 15 minut. Vlak je imel sploh tisti večer nekaj zamude.

Razprava se danes nadaljuje.

Trgovski promet z inozemstvom.

Ker vlada med prizadetimi krogi še vedno nejasnost glede kupčije z inozemstvom, tedaj hočem v nastopnem podatki kratko pojasniti o prometu z inozemstvom.

Naša država je sklenila z Nemško Avstrijo dne 22. marca t. l. pogodbo 33/SHS (kompenzacijsko pogodbo). Glasom te pogodbe dobi Slovenija iz Nemške Avstrije barve, elektrotehnični material, znanstvene instrumente, jeklo in jeklene izdelke, kemične proizvode, klobuke, kovine in kovinske izdelke, kvas, kuhinjsko opremo, papir, steklenine, orodne in poljedelske stroje ter železo. Na račun te pogodbe so le še majhne količine na razpolago.

Kdor hoče uvoziti na račun te pogodbe kak predmet, zaprosi s prošnjo (kolekovano s kolekom treh kron) pri Centralni Upravi za trgovački promet za inostranstvom, podružnici v Ljubljani za dovoljenje. Prosi se lahko tudi ustmeno. V prošnji se mora na vsak način natančno navesti predmet, množino in vrednost in po možnosti tudi dobavitelja.

Ljubljanska podružnica Centralne Uprave za trg. promet obvesti prosilca ali ugodi prošnji ali ne. Če je prošnja ugodena, se prosilcu sporoči znesek, za katerega sme uvoziti zaprosene predmete. Obenem se ga pozove, da založi fakturirni znesek pri Jadranski banki, podružnici v Ljubljani, kateri mora seveda sporočiti, zakaj pošlje denar. Istotako mora obvestiti o vplačilu tudi podružnico Centralne Uprave. Ta izda potem poverljivo pismo, naslovljeno na Nemško Avstrijski blagovni prometni zavod, Dunaj. Ko prejme prosilec to pismo, ga pošlje naravnost dobavitelju blaga. Če pa je denar namenjen raznim dobaviteljem, tedaj pa mora poslati to poverljivo pismo Nem. avstr. blag. prom. zavodu na Dunaj in obenem navesti dobavitelje, kateri naj dobavijo blago in prejmejo zato denar.

Kdor pazno prečita to pojasnilo, bo videl, da je celo poslovanje enostavno, ni nikakor tako zamotano in težavno, kot se predstavlja. Uvoz iz drugih držav, izvzemši Italijo, je popolnoma prost, in ni navezan na nobeno posebno dovoljenje naše države. Tudi iz Nemške Avstrije je popolnoma prost, ali ta država z ozirom na pogodbo zahteva, da se zgoraj navedeno

blago prejema na račun kompenzacijske pogodbe.

Izvoz blaga iz naše države je pa omejen in navezan na posebno dovoljenje. Brez tega dovoljenja je dovoljen samo izvoz starega krompirja, suhega sadja, kislega zelja in repe, vina in vinskih drož, žganja in medu. Kdor hoče katerega teh predmetov izvažati, mora prositi s prošnjo, kolekovano s trikronskim kolekom pri Ljubljanski podružnici Centralne Uprave za izvoznic, ki stane 12 K. Za vsako pošiljatev je potrebna posebna izvoznica. Za izvoznice za zgoraj navedene predmete se lahko prosi tudi ustmeno.

Po najnovejši odredbi se lahko izvažata v vsaki množini vino in žganje. Natančnejši pogoji se izvedo pri podružnici Centralne Uprave. Kakor rečeno množina je neomejena.

Kdor hoče izvažati razven zgoraj navedenih predmetov kako drugo blago, mora vložiti le pismo prošnje, kolekovano s trikronskim kolekom. Nadaljne pogoje izve prosilec ob ugodni rešitvi njegove prošnje.

Sedaj je dovoljen izvoz manjše množine stavbnega in rezanega lesa v Italijo ali le via Trst proti zdravi valuti, ki se mora odstopiti naši državi. Uvoz katerega blaga v zameno za les je strogo zabranjen. Kolekovane prošnje za izvoz se tudi vpošiljajo ljubljanski podružnici Centralne Uprave. Istotako je dovoljena tudi manjša množina lesnega oglja. Radi prošnji velja ono za les rečeno.

Če se bode sklenila trgovska pogodba s kako drugo državo, se bo o tem javnost pravočasno obvestila.

Prosveta.

p Vidov dan v dramskem gledališču. Govor župnika Finžgarja je že natisnjen; občinstvo ga je z navdušenjem sprejelo. Meškov igrokaz »Na smrt obsojeni?« so igrali razven Bukšekove in Juvanove drgovrstne in slabše moči. Vesel sem, če vidim Repovševo na odru, ker se bojim, da je ne bi zanemarili. Gregorin mi je bolj ugajal kot Drenovec in Železnik, samo patos letošnjih vaj se mu zelo pozna. Nad svojimi dosedanjimi nastopi je stal Plut zelo dober kot Zabernik, dasi se je videlo še prisiljeno karikiranje. Nič po volji mi ni bil Danilo, premalo se je poglobil. Pepe je bil prav šibak, Jova ni znal dobro govoriti in je neokreten, Prek ni še videl koroškega

ketina. Ostale osebe so povedale svoj tekst brez igre. Mislim, da smo zadnjikrat videli ob slavnostnih prireditvah tako dramo in igro, za letoš je bila še upravičena.

N. V.

Odprto pismo

slavnemu slov. gledališkemu konzorciju v Ljubljani.

Štiri leta je bil hram naše prosvete zaprt. Z novo otvoritvijo je slovenski narod preživel dobo Krpanove kobile in se zavedel prave umetnosti, ki naj jo nudi prosvetni hram v središču Slovenije. Ustanovilo se je narodno gledališče.

Nemško gledališče je prešlo v slovenske roke in naša drama je dobila potreben hram, kjer naj bi se ugodneje razvijala.

Slovensko gledališče je narodno gledališče. Zato naj nudi to, kar rabi narod — prosveto. Plemenita ideja je postala orodje v rokah konzorcija — trgovske kupčije.

Slišali smo, da odidejo ravno najboljši domači igralci, predvsem zaslužni nadrežiser Hinko Nučič, z našega odra. Ker s tem izgubimo predstavitelje naše drame z nepokvarjenim slovenskim naglasom, si dovoljujemo slavnemu gledališkemu konzorciju staviti sledeča vprašanja: Ali ima sedanje gledališče namen služiti narodni prosveti?

Ali je slavnemu gledališkemu konzorciju že kaj ukenil, da prepreči odhod najboljših domačih igralcev z našega odra?

Kakšen bodi repertoar za drugo leto?

Slovensko dijaštvo.

(Dosedaj je podpisalo okoli 370 dijakov.)

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priporoča:

Jakob Alešovec, Petelinov Janez. Povest. Drugi popravljeni natis. Priredil Jožef Volc. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 6 K 40 vin., vezano 8 K 80 v.

To je najlepša Alešovecova povest, ki vsebuje zelo veliko poučnega jedra. Izšla je prvič v dobi narodne probuje leta 1880 kot ponatis iz »Slovenca«.

Da nam reši Jugoslovanska knjigarna to povest pozabljenosti, pozdravljamo z

veseljem novo izdajo. Alešovec je domač pisatelj, zrastle doma med narodom in je pisal za naš narod. On je pravi ljudski pisatelj, ki se je odlikoval po poznanju razmer, v katerih je živel in živi deloma še dandanes slovensko ljudstvo. Neprisiljeno, priprosto in popolnoma domače pisana povest »Petelinov Janez«, bo gotovo vsakomur všeč, izobraženemu, kakor priprostu Slovincu, ki pozna in ljubi svoj narod.

Ta povest, ki je istočasno tudi zelo zanimiva, naj ne manjka ne v zasebni in ne v javni knjižnici.

Poleg te povesti so izmed Alešovecove spisov na razpolago še sledeči: »Kako sem se jaz likal.« Cena 8 K. — »Ljubljanske slike, podoba ljubljanskega mesta pod drobnogledom.« Cena 3 K, vez. 5 K. — »Ne v Ameriko.« Povest. Cena 4 K.

Narod, ki izumira. Po Nansenu priredil Ivan Bežnik. Ta knjižica je izšla kot ponatis iz »Večnega lista«. Opisuje nam delo, šege in navade Eskimov, ki so, kakor pravi veliki raziskovalec severa Fr. Nansen, najzanimivejše ljudstvo na svetu. V najkratejšem boju s narodo, ledom, mrazom, viharjem in nočjo so se Eskimi, prebivalci skrajnega severa, sinovi ledene in puste Grenlandije, prebili skozi stoletja in stoletja. Po nekem čudnem zakonu, po katerem ginejo vsa prirodna ljudstva, ki pridejo z Evropejci v dotiko, izumirajo pa danes tudi utrjeni in žiljavi Eskimi. Da spoznamo Eskima, predno nam umre, z njegovo žilavostjo v boju za obstanek, z njegovimi šegami in duševnimi posebnostmi, da se seznanimo z njega žalostno usodo, naj služi ta spis.

Zakaj tudi Eskimo ima čustvo, veseli se življenja in le nerad umre, dasi se v nevarnosti vsikdar izkaže junaka. Ni mogoče živeti med temi ljudmi, da ne bi jih vzljubil, pravi Nansen, za kar mu je služila ena sama zima, katero je prebil med njimi. Ta izredno zanimiva knjiga velja za draginjsko doklado vred 3 K 85 vin. in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

— Našel se je na Marmontovi cesti lep majhen ključ. Dobi se v uredništvu »Slovenca«, Kopitarjeva ulica 6/III., od 10—12. ure dopoldne.

Dotični gospod, kateri je v nedeljo ob 8. zvečer pri št. Peterskem mostu potegnil iz Ljubljance bel damski slamnik z zeleno pentljo, se prosi, da odda istega proti nagradi v Prisojni ulici št. 7, I. nadst.

Kolo ukradeno. V ponedeljek 30. jun. je bilo ukradeno iz pred trgovine Perdan moško kolo znamke »Dürkop« št. 6316. Pred nakupom se svari. Kdor izsledí tatu, naj naznani takoj lastniku Ivanu Cotman na Brezovici proti nagradi 200 K.

Nežigosan denar sprejemem. Ponudbe pod »nežigosan« pošto ležeče Ljubljana, glavna pošta. 3873

Parni stroj kupim, najraje z žago in mlinom, ki mora biti še v dobrem stanu. Ponudbe je poslati na upravnništvo »Slovenca« pod »Parni stroj« 3876.

Bivši učitelj sedanjí nadporečnik, išče katerekoli službe, najraje pri kakem trgovskem podjetju. Ponudbe na upravnništvo »Slovenca« pod »Bivši učitelj«.

Plahte za vozove dve veliki stanaprada. Ravnotam **železen šledilnik.** Naslov se kupi se pove v upravn. »Slovenca« pod št. 3882.

Mlado dekle večje v trgovini, kuhinji ali kot sobarica, išče in želi stopiti takoj v službo, najraje v Ljubljani. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3883.

Malo hišo ali vilo v Ljubljani ali tiki nje kupim takoj. Cenjene ponudbe na A. B. 3834. Hotel Union, Ljubljana.

Lokal večji, se išče. Eventuelno svetlo skladišče ali prtilično stanovanje v Kranju. Ponudbe na upravnništvo »Slovenca« pod »Kranj« 3840.

Hlapca, zanesljivega in treznega za hlapca, konje rabim. Plača po dogovoru. Franco Ravnikar, Ljubljana, Linhartova ulica 25.

Kupi se: 1 pisalni stroj, 1 želez. blazgaj, 10 kg rum esence, 1 dec. tehtnica, 1 opalograf, 1000 kg premoga, 200 hi belega vina 917

Proda se: 1 spalni divan, 2 konjska koca, 1 par čevljev Golsorce 45, 1 zlat kronometer za avtomobiliste, 1 gumijev plašč, 1 browning 7-65 m/m, 20 kg janeža. Ponudbe sprejema: Kupčijska posredovalnica »Merkator« Ljubljana, Jurčičev trg 3. Poslovne ure za stranke: 10—12, 3—5.

Lepa, velika, zračna, suha in svitla vinska klet se odda v našem takoj. Vprašati je pri Fran Orehek-u, posostniku, Sp. šiška, Nova ulica št. 247.

Kuharica

poštena, snažna in pridna, dobi službo v Ljubljani. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3817.

Gostilna ali manjša restavracija pri kakem kolodvoru ali na dobro idočem kraju se sprejme v najem. Naslov pove upr. »Slovenca« pod št. 3884.

Trgovci pozor!

Kdor hoče denar dobro obrniti naj kupi deske ali žagance.

Oddati jih je več vagonov na Koroškem pri posostniku in trgovcu p. d. Traku v Selah, posta Borovlje v./R., Koroško.

Živo apno, zidno in strešno opeko

v celih vagonih ponuja

VALENTIN URBANČIČ, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 18.

Pravo žolto domače milo za pranje

1 kg K 14.—, 1 za-bojček okoli 3½ kg franco K 49.— pošilja po povzetju zavod za eksport.

M. JUNKER, ZAGREB, št. 39, Petrinjska ulica 3. III. Z naročilom se prosi poslati tudi polovico zneska.

Radi opustitve trgovine prodam: **prazne sode** od 60—1000 l velike.

1 vagon raznih boteljk F. Cvek, Kamnik.

CUNJE

vsakovrstne, kakor krojaške odrezke kupuje: Povše, Kranj 119.

Mesarski učenec

poštenega značaja, se takoj sprejme. Mesarja »Narodni dom«, Velikovec, Koroško. 3822

S. H. S.

2 vogelni stavbišči

v najkrajšnji legi v Ljubljani, središče mesta, okoli 1220 m², se ceno odda event. proti zamenjavi za moderno zgrajeni stanovanjski hiši v Gradcu. Alpska realitetna in hipotečno-prometna pisarna ravn. Hugon Volekmar, Graz, Rechbauerstr. 3, Tel. 2487.

Ključavnice za vagon

varnostne žabice »Dulo«, »Idam«, »Mad« itd.

pred tatovi varne linje (vilice)

v največji izbi in najboljši kakovosti priporoča

Lechner & Jungl

trgovina orodja in železnine Gradec, Sporgasse 1.

Nudim

pristno terpentín-kremo in 40% kremo iz voska za koje jamčim. Zahtevajte samo to blago, ker s tem si prihranite denar in dobro usnje.

Orosiao Certalič, Ljubljana.

Resljeva cesta 20.

Kupi se

žaga

za mehki les kje v Jugoslaviji ob železnici. — Ponudbe na Herman Welss, Sisek. 3877

Pristno solinške britve

brivske aparate, brivske nože, stroje za striženje las in brade, škarje za brivce itd.

Zajamčeno blago v največji izbi pri

Lechner & Jungl Gradec, Sporgasse 1.

Tovarn. zaloga pristno solinške jeklenine, Ceniki zastoj in franko.

Odvetnik DR. FRAN ROŠ

naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno v Laškem trgu.

Mestni magistrat Maribor.

8795

Razpis mesta inženirja.

Mesto Maribor vzame enega, eventuelno več inženirjev v službo.

Pogoji za sprejem so:

a) jugoslovansko državljanstvo, b) zadovoljivo zdravstveno stanje, c) popolna znanost slovenskega jezika, d) absolviranje inženirske stroke na kak visoki tehnični šoli z obema državnima izpitoma, e) starost ne čez 40 let, f) primerna praksa.

Plača in pokojnina kakor pri državnih uradnikih. Prosilci, ki niso bili do sedaj nastavljeni v kak javni službi, se sprejmejo definitivno še le po enoletnem zadovoljivem službovanju.

V drugi javni službi izvršena leta so zaračunajo po dogovoru.

Plača oziroma uvrščenje v gotovi činovni razred je odvisna od dotedanje prakse prosilca.

Dobro kvalificirane moči lahko računajo s hitrim napredovanjem.

Določene ponudbe je predložiti najpozneje do 10. julija 1919 mestnemu magistratu v Mariboru, ki daje tudi vsa eventuelno zaželjena bližja pojasnila.

Maribor, dne 24. junija 1919.

dr. Pfeiffer s. r.

Komisija „BALKAN“ Ljubljana ima naprodaj partijo

hrastovih sodov

po 40 vin. liter.

3849

Večje industrijsko podjetje išče za svojo električno popravilno delavnico

spretnega ovijača

kateri ima večje skušnje v ovijanju pri motorjih za istomerni in izmenični tok (visoka in nizka napetost).

Ponudbe je naslavljati na upravo tega lista pod št. 3808.

Tečaji za prikrojevanje oblek

za moško in žensko stroko se prične dne 14. julija t. l. Pojasnila in pri-glasitve vsak dan od 10.—12. ure v Gosposki ulici št. 7, I. nadstropje.

T. KUNC, lastnik konc. šole za prikrojevanje.

Svojim duhovnim sobratom, vsem sorodnikom in neštevilnim prijateljem in častilcem naznanjava, da je najin častitljivi predstojnik

Mihael Tavčar

železnomašnik, senior slovenske duhovščine, častni kanonik
ljubl. kapitelja, dekan in župnik v Žužemberku

danes v soboto ob 9. uri dopoldne, v 96. letu svoje starosti, mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb se vrši v ponedeljek, dne 30. t. m., ob 10. uri dopoldne.

Gorečega častivca Božjega Srca in preblašene Device priporoča v pobožno molitev.

Žužemberk, dne 28. junija 1919.

Karol Gnidovec,
Alojzij Zupanc,
kaplana.

3878

Tužnim srcem naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljani soprog, dobri oče, gospod

Alojzij Lenček

gostilničar in posestnik v Klečah

po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v ponedeljek dne 30. junija 1919, ob 8. uri dopoldne mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb ranjkega se vrši v sredo, 2. julija, ob 8. zjut. na pokopališče v Dolu.

Blagega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin. 3880

Kleče, 30. junija 1919.

Franč. Lenček, Franc Lenček, soproga, sin

!! KONJAK !!

Pri slabostih vsled starosti, težkočah v želodcu, pešanju moči je star

vinski konjak

pravo življenje vzbujajoče sredstvo Dve poliliterski steklenici pošlje z za bojem vred za 60 K franko BENEDIKT HERTL, veleposestnik, grad Golč pri Konjicah, Štajersko.

Vlastelinstvo Zamlača kolodvor Vidovec pri Varaždinu ima na prodaj

1 par težkih konj

8 in 9 let starih lepih, ter osobito sposobnih za spediterja ali slično. — Dalje jahalnega konja, osobito dober. Poblizja pojasnila daje uprava vlastelinstva Zamlača, pošta Vidovec pri Varaždinu.

Podpisano županstvo javlja žalostno vest, da je danes v visoki starosti za vselej zatisnil svoje trudne oči prečastiti gospod železnomašnik

MIHAEL TAVČAR

častni kanonik, dekan in župnik v Žužemberku.

Slovesni pogreb se vrši v ponedeljek 30. t. m. ob 10. uri dopoldne. Svojemu častnemu občanu in bivšemu 30 letnemu članu občinskega odbora ohrani vsa občina hvaležen spomin. Pokoj njegovi blagi duši!

Županstvo Žužemberk, dne 28. junija 1919.

Josip Stupica, župan.

3 motorji na surovo olje

sistem Bachrich

35, 15 in 9 HP., rabljeni, v brezhibnem stanju, se prodajo radi vpeljave elektr. obrata. Ogledajo se v tovarni za pletilne stroje Gradec, V., Falkengasse 47. 3892

Odvetnik dr. Ivan Tavčar ml.

je otvoril svojo pisarno

v Ljubljani, Sodna ulica 2.

3852

Ljudska mesnica na Št. Jakobskem trgu.

V ljudski mesnici se bode prodajalo meso počenši od

2. julija naprej

vsak dan

izvzemši nedelje in praznike.

Išče se poslopje se kupi tovarna

ki bi se dalo uporabiti v industrijske svrhe, oziroma

Katerkoli stroke naj je v obratu ali ne. Biti mora v Ljubljani ali bližnji okolici event. tudi kje drugje. Ponudbe z opisom in ceno se prosijo poslati pod šifro „Tovarna“ na Anonimo ekspedicijo AL Matelič, Ljubljana. 3811

Šmarješke toplice - Mirni gaj!

Slavnemu občinstvu se vljudno naznanja, da so Šmarješke toplice — Mirni gaj — popolnoma na novo preurejene ter se najtopleje priporočajo vsem, ki se hočejo iznebiti putike ali pa revmatizma.

Vsak, kdor želi čez poletje uživati sveži zrak na mirnem kraju, dobi okrepčilo, in če je bolehen, tudi zdravje.

Do Šmarjeških toplic — Mirni gaj — je od Novega mesta po okrajni cesti čez Sent Peter z vozom komaj trideset ure. Pošti sta Šmarjeta ali pa Bela Cerkev na Dolenjskem.

Kranjska deželna podružnica

n.-a. dež. življenske in rentne, nezgodne in jamstvene zavarovalnice v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12, II. n.,

sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, združeno tudi z vojnim rizikom, otroških do', rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.

— Javen zavod. — Absolutna varnost. — Nizke premije. —

Prospekti zastoj in poštne prosto. — Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji.

špecerijske stroke se sprejme. Pismene ponudbe na: Ljubljana, poštni predal 121. 3799

Prava črna krema za čevije

iz resnično dobre, prave, s trpentinom izdelane surovine. 3828

Prispela je večja količina, in sicer:
Vrsta št. 0 (teža 45 gr) 1 gross K 220.—
" št. I (" 60 ") 1 " " 320.—
" št. II (" 80 ") 1 " " 410.—

Pravo marselij. milo za pranje

10—15 metriških centov v kosih po 1 kg pod povoljnimi pogoji takoj za prodati.

B. JUNKER, agent, komisijska trgovina Zagreb 39, Petrinjska ulica 3, III.

Kupujem lipovo cvetje Zbirajte ga!

Gg. trgovci naj javijo skrajno prodajno ceno, sicer ponudba brez pomena!

Vinko Vabič, Zalec p. Golju

Lepa poln lic in rok prinese mnogo prednosti tako v zdravstvenem kakor v društvenem oziru. Fellerjeva popolnoma neškodljiva preizkušena „Elza“ pomada za obvarovanje in negovanje kože, odstrani nečistost kože, ojeđa prišče, brani proti solnčarici, solnčnim pegam, bori, razkavosti, velosti kože. — Lonček močnejše vrste 6 kron. Omot in poštnina se se računa po- Namesto škodljivega mila vzemi- sebej najceneje. Fellerjevo lilijino mlečno milo „Elza“, katero je danes še zelo drago ali ima še iste dobrote in neškodljivost kakor pred vojno. Boljše in finejše za negovanje kaže v današnjem času si niti misliti ne moremo. se more doseči samo s Fellerjevo „Elza“.

Bujne lase Tanohina pomada za rast las. Okrepi kožo na glavi, preprečuje plešavost in prežgodnjo osivelost. Lonček močnejše vrste 6 kron. Omot in poštnina se računa pose- Za vsakdanje negovanje telesa so hej najceneje. Fellerjeve „Elza“ toaletne pastilje za umivanje telesa, otroške kopeli, kakor za ustno vodo itd. Cena kartonu 1 K 50 v. — 5 seboj vzeti in povsod v žepu nositi se more bol ublažujoč, hladječ, osvežujoč Fellerjev „Elza“ mentolni migrenski črtnik. V leseni cevki 2 kroni. Izvrsten proti glavobolu in migreni, rabi se tudi proti vbovljaju in ranitvi. Voda za oči (collyrium) 2 K 50 v. Kapljice proti zobobolu 2 K 50 v.

Pravi zagorski prsni sok proti kašlju steklenica 4 K. Francovo žganje v stekl. 6.—K in 16.—K. Za želodce, prava šved.

ska tinktura, vel. stekl. 10.—K, balzam (melen) mala stekl. 2.—K. Kurja očesa odstrani brez bolečin Fellerjeva turist. tinktura „Elza“ (tekočina) skupaj s čopičem 4 K in turist. obliž po 4 K in 2 kroni. Proti polenju telesa in nog je Fellerjev „Elza“ prašek z vsipom 2 kroni. Krmilni prašek za živino davno poznani se zopet dobi. Karton 2 K. Omot in poštnina se računa posebej in najceneje. Kdor naroči več, mnogo prihrani. Naročiti je treba pri lekarnarju EVGENU V. FELLER, Stubica, Elza trg št. 124 (Hrv. Zagorje).

